

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця Національної академії наук України
Освітня програма	48226 Біологія (Біофізика; Фізіологія людини і тварин; Патологічна фізіологія)
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	091 Біологія

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Інститут фізіології ім. О.О. Богомольця Національної академії наук України
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	48226
Назва ОП	Біологія (Біофізика; Фізіологія людини і тварин; Патологічна фізіологія)
Галузь знань	09 Біологія
Спеціальність	091 Біологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Білаш Сергій Михайлович, Волошин Олексій Григорович, Онищук Ірина Петрівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	05.03.2025 р. – 07.03.2025 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://biph.kiev.ua/images/d/d8/%D0%A4%D0%BE%D1%80%D0%BC%D0%B0_%D0%A1%D0%9E_%D0%91%D1%96%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D1%96%D1%8F_2025.pdf

Програма візиту експертної групи https://biph.kiev.ua/images/b/be/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B2%D0%B5%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%B0%D0%BA%D1%80%D0%B5%D0%B4%D0%B8%D1%82%D0%B0%D1%86%D1%96%D0%B9%D0%BD%D0%BE%D1%97_%D0%B5%D0%BA%D1%81%D0%BF%D0%B5%D1%80%D1%82%D0%B8%D0%B7%D0%B8_%D0%9E%D0%9D%D0%9F_%D0%86%D0%A4%D0%91.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Підготовка здобувачів за ОНП третього (освітньо-наукового) рівня ВО «Біологія (Біофізика; Фізіологія людини і тварин; Патологічна фізіологія)» реалізується у ІФБ НАНу з чітким орієнтуванням на сучасні тенденції проведення науково-технічних (експериментальних) розробок, що базуються на фундаментальних наукових знаннях, отриманих в результаті наукових досліджень чи практичного досвіду, з метою доведення таких знань до стадії практичного використання. Аналіз змісту ОНП та звіту СО свідчать, що освітня діяльність за цією програмою загалом відповідає критеріям 1-10. Освітній процес відбувається відповідно до чинного законодавства, відповідає вимогам “Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії” та Закону України “Про вищу освіту...”. Унікальність ОНП полягає у фундаментальних та прикладних наукових досліджень відразу за трьома напрямками в галузі природничих наук: біофізика, фізіологія людини і тварин та патологічна фізіологія, зокрема вивчення біофізики клітинних процесів, синаптичної передачі, м'язового скорочення, методів моделювання нейронів, клітинних рецепторів у фізіологічних та патологічних процесах, молекулярної фізіології, вісцеральних систем тощо. При реалізації ОП враховуються потреби всіх стейкхолдерів. Матеріально-технічні ресурси та навчально-методичне забезпечення є достатніми для досягнення визначених в ОНП цілей та програмних результатів навчання. Реалізація ОНП здійснюється відповідно до цілей та стратегії ІФБ НАН. Керівництво ІФБ НАН має чітке розуміння наявних проблем при реалізації ОНП та має прагнення їх вирішення за рахунок наявних ресурсів та впровадження позитивних практик інших наукових установ та ЗВО. Освітній процес є реальним, здійснюється за змішаною формою за потреби. Науково-педагогічні працівники, задіяні на ОНП, мають необхідний рівень кваліфікації, їх фахова відповідність та сфера наукових інтересів узгоджуються із закріпленими за ними ОК та корелюється з науковими дослідженнями здобувачів. НПП та здобувачі ефективно поєднують освітню діяльність з науковими дослідженнями. Під час викладання дисциплін НПП використовують різні методи навчання (проблемне навчання, проектний метод, кейс-метод). Ефективно працюють механізми комунікації зі здобувачами, академічною спільнотою, роботодавцями та випускниками. ІФБ НАН: дбає про працевлаштування випускників; забезпечує можливість для проведення апробації наукових досліджень; імплементацію принципів академічної доброчесності та біоетики в процес навчання, викладання та наукових досліджень; введення здобувачів у міжнародну наукову спільноту. Перегляд, оновлення ОНП та її наповнення, здійснюється за потреби, що створює можливість реагувати на пропозиції та зауваження всіх груп стейкхолдерів. Можливими перспективами розвитку ОНП є активізації академічної мобільності здобувачів, що дозволило б зробити індивідуальну траєкторію навчання ще більш лабільною. Загальне враження про ОНП є позитивним.

Недоліки

Незрозумілий розподіл ПРН серед освітніх компонентів: ОК12 та ВК 10-28 забезпечують здобуття I - XV ПРН (тоді як в ОНП окрім 30 загальних ПРН прописані ще три блоки ПРН: напрям біофізика I- XV, напрям фізіологія людини і тварин I- XVII, патологічна фізіологія I- XIII), ВК 3-8 забезпечують загальні ПРН 9, 14-18 і жодного ПРН зі спеціалізованих блоків. Результати обговорення анкетування стейкхолдерів не відображено в документації кафедри. Недостатня реалізованість академічної мобільності серед здобувачів ВО за ОНП на міжнародному та національному рівнях. Відсутність практики валідації результатів навчання у неформальній освіті та результатів навчання здобувачів отриманих в інших закладах освіти чи установах, зокрема під час академічної мобільності. Відсутність в ОНП ОК, які забезпечують формування методологічних та викладацьких компетентностей та ПРН здобувачів. Відсутність у нормативних документах конкретних методів, форм, критеріїв оцінювання та контролю знань та вмінь здобувачів. Відсутність структури чи посадової особи відповідальної за здійснення внутрішнього контролю якості освіти. До складу розробників ОНП не включені зовнішні стейкхолдери та здобувачі. В ІФБ НАН відсутня практика організації та відстеження професійного розвитку НПП. В силабусах ОК відсутня необхідна інформація: передумови вивчення ОК, ЗК, СК, а ПРН мають інше формулювання ніж в профілі ОНП. В ОНП не відображена процедура реалізації та досягнення глобальних цілей сталого розвитку. Адміністрацією ІФБ НАН при конкурсному відборі НПП для викладання за ОНП не використовується сучасний, об'єктивний рейтинговий підхід, який забезпечує прозорість і публічність. В ІФБ НАН відсутня структура, яка б координувала і об'єднувала зовнішніх стейкхолдерів і допомагала модернізувати ОНП. Відсутній структурований план підвищення професійної та педагогічної кваліфікації НПП, які залучені до реалізації ОНП. Відсутність практики використання сучасних освітніх платформ (Moodle, Timse та інше), які дають можливість створити сучасний освітній контент для змішаного навчання та контролю знань здобувачів. Офіційний сайт ІФБ НАН не передбачає забезпечення доступу до інформації особами з вадами зору. Ускладнений пошук інформації через недосконалість структури сайту. Відсутність чіткої процедури та нормативних документів щодо питань академічної доброчесності та етики.

Рекомендації

ЕГ рекомендує розробникам ОНП включити до змісту оновленої ОНП 2025 ОК для формування методологічних та викладацьких компетентностей здобувачів. Робочій групі та гаранту ОНП при затвердженні ОП 2025, впорядкувати матрицю відповідності ПРН ОК. Робочій групі та гаранту ОНП при затвердженні ОП 2025, переглянути та за можливості редагувати і зменшити кількість спеціалізованих ПРН, з метою уникнення повторів та полегшення перевірки їх набуття здобувачами. Керівництву ІФБ НАН розглянути можливість формування структури/ посадової особи, яка здійснюватиме якісний внутрішній моніторинг якості освіти за ОНП. Керівництву ІФБ НАН розглянути можливість відстеження професійного розвитку НПП. Гаранту ОП фіксувати у документах кафедри результати обговорення анкетування стейкхолдерів із імплементацією аналізу анкетування у розвиток освітньої програми, зокрема у ОНП 2025 та надалі. НПП при черговому перегляді Силабусів ОК та НМК розглянути можливість внесення в Силабуси ОК інформації про рекомендовані викладачем курси з неформальної освіти; удосконалити критерії оцінювання ОК у силабусах. Гаранту та робочій групі до кінця поточного навчального року розглянути можливість організації міжнародної академічної мобільності. Адміністрації ІФБ НАН, робочій групі та гаранту оновити локальні нормативні документи ІФБ НАН (у відповідних положеннях, прописати форми і методи проміжного контролю знань та вмінь здобувачів, уніфікувати вимоги до оформлення індивідуальних планів здобувачів, силабусів та інших компонентів НМК. Адміністрації і НПП, делегувати своїх представників для створення і подальшого рецензування Стандартів вищої освіти за спеціальність 091 Біологія та біохімія. Адміністрації запровадити річний (піврічний) моніторинг внеску ІФБ НАН у розвиток Глобальних цілей сталого розвитку ООН. Адміністрації ІФБ НАН розробити і запровадити щорічну рейтингову систему оцінювання НПП за результатами усіх видів робіт. ЕГ рекомендує гаранту ОНП та адміністрації ІФБ НАН створити дорадчий громадський орган, який би об'єднував зовнішніх стейкхолдерів. Гаранту ОНП та адміністрації ІФБ НАН розглянути можливість для переходу на освітні платформи, які використовуються для створення освітнього контенту. Адміністрації ІФБ НАН при плановому технічному оновленні офіційного сайту врахувати потреби осіб з вадами зору, а в корпусах ІФБ НАН за можливості встановити таблички з використанням шрифту Брайля. Представнику приймальної комісії до початку вступної кампанії оприлюднити на веб-сайті інформацію про порядок нарахування додаткових балів за попередні науково-дослідницькі досягнення вступника. Адміністрації ІФБ НАН забезпечити впровадження дієвих процедур та практику популяризації академічної доброчесності, практики опитування учасників освітнього процесу щодо контрольних заходів, оцінювання здобувачів ВО та академічної доброчесності.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт ВО за спеціальністю “Біологія” для третього рівня вищої освіти не затверджений. Відповідно ЗК, ФК та ПРН за ОНП затверджені Вченою радою ІФБ НАН та відповідають вимогам прописаним в Національній рамці кваліфікацій 8 рівня <https://surl.li/joelqh>. Змістове наповнення загальних програмних результатів навчання ОНП 2022 та 2024 відповідає вимогам Національної рамки кваліфікацій для третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти і передбачає: знання–ПРН (1,2,7,9,11,15,20); знання та розуміння - ПРН (5,6,8,24) знання та уміння – ПРН 14; уміння - ПРН (3,10, 12, 21); вміння та навички - ПРН (13,16,17,18,19,22,23,25-30); До ОНП включені також спеціальні програмні результати навчання за трьома напрямками: біофізика (I - XV), фізіологія людини і тварин (I - XVII) та патологічна фізіологія (I - XIII), які передбачають набуття спеціалізованих знань, умінь та навичок для фахівців біологів. Концептуальні та частково методологічні знання в галузі біології чи на межі галузей знань або професійної діяльності здобувачі отримують за ОНП під час вивчення компонентів з циклів загальної та професійної підготовки (ПРН 1,3,4,5,7,13); критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей - під час вивчення загальноосвітніх та вибіркових компонентів, при підготовці дисертаційної роботи (ПРН 18, 19, 20, 22, 23, 24, 26). Комунікативні навички здобувачі отримують та демонструють під час освітнього процесу з іноземної мови, під час аудиторних та позааудиторних занять, на наукових конференціях (ПРН 1, 21, 30); навички планування, реалізації та коригування послідовного процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності здобувачі отримують під час виконання і написання дисертаційної роботи (ПРН 16, 20, 25). Вільне спілкування з наукових питань з широкою науковою спільнотою відпрацьовується під час представлення отриманих результатів роботи на наукових семінарах, конференціях (ПРН 30). Однак, ЕГ зауважує надмірну перевантаженість ОНП ПРН, які є досить конкретизованими (ПРН 9,10, 11,14), або дублюють один одного (ПРН 16 і 22, 18 і 26) тощо.

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

Професійний стандарт відсутній.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

ОНП «Біологія (Біофізика; Фізіологія людини і тварин, Патологічна фізіологія)» доктор філософії ІФБ НАН має чітко сформульовану мету, що полягає в підготовці наукових і науково-педагогічних фахівців у сфері біології п.2 Statut_BIPH_1018.pdf. Цілі навчання за ОНП «Біологія (Біофізика; Фізіологія людини і тварин; Патологічна фізіологія)» - це підготовка висококваліфікованих фахівців, які здатні аналізувати сучасні тенденції розвитку в галузі біофізики, нейрофізіології, фізіології та патологічної фізіології та суміжних з ними наук і визначати пріоритетність напрямків пошукових досліджень. Програма унікальна і не має аналогів в Україні та інших країнах Східної Європи. Здобувачі мають можливість навчатись та проводити свою наукову роботу в єдиному в країні Інституті, що досліджує механізми фізіологічних реакцій людини і тварин на клітинному, тканинному, системному та організовому рівнях. Згідно пунктів 1.7; 2.2 Статуту ІФБ НАНУ https://biph.kiev.ua/images/4/48/Statut_BIPH_1018.pdf, а також інформації у вкладці Аспірантура на сайті ІФБ НАН https://biph.kiev.ua/uk/The_graduating_department, стратегія ІФБ НАН за сучасних умов, спрямована на підтримання лідерства у наукових досягненнях в галузі фізіології та біофізики в Україні та за її межами, підвищення комерціалізації результатів досліджень, підготовка висококваліфікованих конкурентоспроможних фахівців-професіоналів в галузі, більш широке використання можливостей ІФБ НАН для інтернаціоналізації наукової діяльності, зокрема підвищення авторитету наукових досягнень України в галузях біофізики, фізіології людини і тварин, патологічної фізіології, та можливого залучення матеріальних ресурсів через спільну діяльність.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

Під час спілкування із зовнішніми стейкхолдерами ЕГ мала змогу переконатися у тому, що роботодавці ознайомлені з ОНП, зі слів роботодавців вони могли надати свої зауваження та пропозиції щодо оновлення ОНП, під час рецензування ОНП, в Google-forms, покликання на які їм надіслали на пошту, та усно під час зустрічей з гарантом ОНП та членами робочої групи. Такі способи комунікації прописані в п.4.4 Положення про освітні програми <https://surl.li/udyjvy>. ЕГ не мала можливості ознайомитись з результатами опитування роботодавців, та зі слів гаранта та стейкхолдерів такі опитування проводяться регулярно. Зокрема, Олександр Жолос в рецензії на ОНП, пропонує розширити перелік ОК вільного вибору шляхов додавання курсу орієнтованого на застосування методів машинного навчання та ШІ інтелекту в біомедичних дослідженнях. Наразі введення даної ОК є в проєкті ОНП 2025. окрім того під час інтерв'ювання фокус групи роботодавців, були озвучені ще ряд пропозицій, про які ЕГ повідомила гаранта ОНП та робочу групу. Зокрема, Геннадій Монастирський пропонує під час реалізації ОНП враховувати сучасні досягнення біофізики як дуже перспективного напрямку розвитку біології; Олександр Жолос - збільшити кількість кредитів для ОК3 та додати курс "Аналітика біомедичних даних". Загалом роботодавці пропонують ввести курс фармакології, збільшити практичну складову при викладанні ОК 12, застосовувати при викладанні ОК віртуальні лабораторії (Labster та інші), змінити терміни перегляду ОНП та переглянути і відредагувати ПРН. Також ЕГ, повідомила гаранта та членів робочої групи про пропозиції випускників: Семеніхіна пропонує активізувати академічну мобільність здобувачів; Олег Меженський - запровадити практику лабораторних ротаций, розширити зміст курсу з електрофізики та додати ОК, які б формували у здобувачів педагогічні компетентності; Михайло Хецуриалі пропонує активізувати ІФБ НАН академічні зв'язки для більш ефективної співпраці. Представник адміністрації та член робочої групи Ольга Лук'янець, завірила ЕГ про обов'язковий розгляд всіх пропозицій при формуванні змісту ОК 2025. Пропозиції потенційних роботодавців враховуються при формуванні цілей та ПРН на етапі створення ОНП на тій підставі, що ІФБ НАН є головним роботодавцем для випускників ОНП. Тобто, робоча група даної ОНП включає потенційних роботодавців - наукових працівників різних відділів, що і вплинуло на перелік наукових дисциплін програми та програмних результатів навчання.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Підготовка здобувачів за ОНП відповідає запиту галузі і, за визначеними цілями і результатами навчання (наказ МОНУ від 21.11.2019 р. № 1457), спроможна забезпечити дефіцит кадрів на основі запитів роботодавців із спеціалізації Біофізика, Фізіологія людини і тварин, Патологічна фізіологія. Під час формування цілей та програмних результатів навчання ОНП був врахований галузевий та регіональний контекст. ОНП в ІФБ НАН є єдиною програмою підготовки висококваліфікованих фахівців-біологів, які здатні аналізувати сучасні тенденції розвитку у вищевказаних галузях та суміжних ними наук. Зацікавленість в висококваліфікованих фахівцях-біологах підтверджують укладені ІФБ НАН угоди про співробітництво в межах реалізації ОНП (відповідь на запит): з

Лідським Інститутом серцево-судинної та метаболічної медицини; з Інститутом Біології та Наук про Землю Поморської академії в м. Слупську; з L'Institut National de la Sante et de la Recherche Medicale (INSERM); The Kielanowski Institute of Animal Physiology and Nutrition PAS; з Інститутом біохімії та біофізики, Варшава; Akademia Wychowania Fizycznego i Sportu im. J. Sniadeckiego w Gdarisku; трьохстороння угода про співпрацю зі Школою здоров'я в Лозанні і Дніпропетровським Спеціалізованим Клінічним медичним центром охорони здоров'я дитини імені М. Ф. Рудмєва; з акціонерним товариством «Фармак». ОНП «Біологія» враховує регіональний контекст м. Києва, як потужного наукового центру для якого характерна розробка і впровадження новітніх технологій з метою вивчення етіології та патології, закономірностей протікання фізіологічних біофізичних та біохімічних процесів в клітинах, тканинах, органах та організмах в цілому. При проектуванні ОНП, згідно відомостей СО, вивчався досвід аналогічних ОНП: КНУ ім. Тараса Шевченка, ЛНУ ім. І. Франка, ХНУ ім. В.Н. Каразіна, ОНУ ім. І.І. Мечникова; а також ОНП інститутів НАН України - Інституту молекулярної біології і генетики НАН України, Інституту проблем кріобіології і кріомедицини НАН України, що дозволило сформулювати унікальність даної ОНП, а саме спеціалізація на фізіології та біофізиці, патофізіології. ОНП враховує тенденції розвитку ринку праці, що дозволяють випускникам програми в подальшому бути конкурентоспроможними як в Україні так і за кордоном, так як до ОНП включені спеціалізовані програмні результати навчання з біофізики, фізіології людини і тварин, патологічної фізіології та суміжних наук (радіофізики, біохімії, медицини, фармакології тощо). Зацікавленість у висококваліфікованих фахівцях-біологах також підтверджено при зустрічі ЕГ з роботодавцями, випускниками та під час відкритої зустрічі. Під час формування цілей ОНП був врахований досвід вітчизняних та іноземних ОНП навчальних закладів та науково-дослідних інститутів (звіт СО). У ІФБ НАН - основним пріоритетом є підготовка та виховання висококваліфікованих кадрів вчених з метою їх інтеграції у європейську та світову наукову спільноту.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Аналіз 1-го критерію показав повну відповідність за підкритеріями 1.3, 1.4, 1.5 і часткову за підкритерієм 1.1. Часткова відповідність 1.1 аргументується занадто великим набором загальних та спеціалізованих ПРН, що частково дублюються та при обмеженій кількості кредитів ОК, на думку ЕГ, ускладнює можливість успішного досягнення всіх ПРН зазначених в ОНП; відсутність ПРН, які зумовлюють набуття методологічних та педагогічних компетентностей здобувачами, що передбачено 8 рівнем Національної рамки кваліфікацій. 1.3 - повна відповідність; ОНП має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії ІФБ НАН, загальні, спеціальні компетентності та результати навчання відображають особливість ОНП; 1.4 - повна відповідність; мету та результати навчання сформовано відповідно пропозицій різних груп стейкхолдерів, залучення яких у розвиток ОНП підтверджено; 1.5 – повна відповідність; мету ОНП та ПРН визначено з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм. Позитивних практик за критерієм 1 не виявлено. Виявлені недоліки не перешкоджають реалізації мети освітньої програми та виконання результатів навчання і не є суттєвими.

Недоліки

Відсутність у змісті ОНП ОК, які дозволяють формувати методологічні та педагогічні компетентності здобувачів. Загальні та спеціалізовані ПРН досить об'ємні та частково дублюються, що перевантажує ОНП та перешкоджає контролюванню набуття ПРН в процесі навчання.

Рекомендації

ЕГ рекомендує розробникам ОНП включити до змісту оновленої ОНП 2025 ОК для формування методологічних та викладацьких компетентностей здобувачів. Робочій групі та гаранту ОНП при затвердженні ОП 2025, впорядкувати матрицю відповідності ПРН ОК. Робочій групі та гаранту ОНП при затвердженні ОП 2025, переглянути та за можливості редагувати і зменшити кількість спеціалізованих ПРН, з метою уникнення повторів та полегшення перевірки їх набуття здобувачами.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Затверджений Державний стандарт за спеціальністю 091 Біологія та біохімія третього освітньо-наукового рівня вищої освіти відсутній, тому ОНП розроблена відповідно до п.21. Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF?find=1&text=30-60#w1_1) та НРК. Загальний обсяг ОНП у редакції 2024 р. складає 55 кредитів ЄКТС та відповідає вимогам законодавства. Обсяг обов'язкових ОК, які сприяють реалізації програмних результатів навчання, становить 34 кредити ЄКТС, що складає 61,8 % від загального обсягу програми. Обсяг ОК, що відводиться на дисципліни за вибором здобувача вищої освіти становить 21 кредит ЄКТС (38,2 % від загального обсягу програми). ОНП передбачає набуття концептуальних медико-біологічних та методологічних наукових знань в галузі чи на межі галузей і подальшої професійної наукової діяльності. Задля набуття здобувачами спеціалізованих умінь, навичок і методів, необхідних для розв'язання значущих проблем у сфері біологічних досліджень, науки та інновацій, практики започаткування, планування та реалізації процесу ґрунтовного наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності, критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей у зміст ОНП включено три цикли ОК: загальної підготовки (ОК 1-4, ВК 1,2); фахової та науково-практичної підготовки (ОК 5, 7, ВК 3-8); професійної підготовки (ОК 12, ВК 9-14, ВК 15-29).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

Зміст ОНП корелює з нормативними документами ІФБ НАН «Положення про освітню програму» (<https://sur.li/fouqgp>) і дає можливість досягти цілей, мети, СК, ЗК та ПРН. Аналіз компонентів ОНП, структурно-логічної схеми та матриць відповідності ОК компетентностям та ПРН, свідчить про те, що компоненти логічно взаємопов'язані та спрямовані на досягнення ПРН. Логічна послідовність вивчення дисциплін спостерігається як в межах циклу, так між ними. В кожний цикл ОНП входять як обов'язкові, так і вибіркові компоненти, тобто досягнення ПРН відбувається також і за рахунок вибірових дисциплін, що є допустимим на третьому рівні вищої освіти. В цілому ПРН у достатній мірі забезпечуються освітніми компонентами. Освітні компоненти та наукова складова програми забезпечують необхідні види підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія та біохімія. На формування загальнокультурних та громадянських компетентностей та ПРН, що визначають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та вивчати закономірності суспільних процесів та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні спрямовані ОК 2, ОК 4; формування ціннісних настанов у практичній та науковій діяльності ВК 1; спрямованість на набуття знань про основні історичні події, факти, явища, закономірності історичного процесу, підвищення рівня історичної свідомості і політичної культури ВК 2.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Авторська і проектна групи при розробці ОНП врахували і дотримались вимог, які стосуються відповідності предметній області. Також ураховані унікальні взаємозв'язки щодо міждисциплінарних підходів при опануванні освітніми компонентами медико-біологічного профілю. Таким чином визначено, що об'єктами навчання є теоретичні та методологічні основи розв'язання комплексних проблем професійної та дослідницько-іновативної діяльності в області медико-біологічній галузі. Предметна область ОНП відображена в змісті ОК 3, ОК 5; ОК 7, ОК 12. До каталогу вибірових дисциплін внесені ВК, які безпосередньо стосуються предметної та унікальній медико-біологічній області знань: ВК 1; ВК 3; ВК 4; ВК 24-26. Позитивною практикою є те, що освітні компоненти ОНП практично орієнтовані на реалізацію конкретних наукових завдань за напрямками наукових кваліфікаційних праць здобувачів ОНП.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Право формування індивідуальної освітньої траєкторії відповідно до принципів академічних свобод та студентоцентричного підходу здобувачами ОНП регламентовано локальними нормативними документами ІФБ НАН "Положенням про вибіркові навчальні дисципліни". Здобувачі вищої освіти ОНП «БІОЛОГІЯ (Біофізика; Фізіологія людини і тварин; Патологічна фізіологія)», яка реалізується в ІФБ НАН, мають право вільно обирати наукового керівника, тематику дослідження та обирати відповідні методи згідно з науковими напрямами,

науковими школами, тематикою НДР за кошти державного бюджету та грантових НДР. Також здобувачі ОНП мають можливість вільного вибору ВК (відповідь на запит ЕГ, щодо вибірових ОК) з циклу професійної і практичної підготовки відповідно до тематики їх досліджень. Участь в наукових семінарах, відвідування лекцій запрошених професіоналів дозволяють здобувачам доповнювати своє навчання додатковим досвідом, використовуючи нові методики співпрацюючи з провідними науковцями, а гнучкість навчального процесу сприяє їхньому професійному розвитку.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

ОНП та її навчальний план практичноцентровані, що дозволяє здобути здобувачам компетентності для подальшої практичної діяльності. Навчальний план ОНП побудований та удосконалений таким чином, що кожен цикл дисциплін та її ОК і ВК мають практичне значення. Цикл загальної підготовки дозволяє оволодіти загальнонауковими філософськими компетентностями ОК 1-4, ВК 1 та практично формулювати мету, завдання, об'єкт, предмет, висновки власного дослідження, перевіряти тексти на плагіат за допомогою спеціального ПЗ. Безпосередньо ОК 1 надає можливість навчитись писати CV, анотації, реферати, грантові заявки. Цикл дисциплін науково-практичної підготовки, а саме ОК 5, ОК 7 формує в здобувачів навички підготовки технологій, патентів, нововведень. Цикл професійної підготовки ОК 12 реалізує компетентності, пов'язані зі зв'язками організму людини із середовищем існування; інтеграції біологічних та екологічних знань в систему життєво необхідних знань, ВК 23-26 практично орієнтують здобувача до профілю їх наукового дослідження. Позитивним є практика офіційного працевлаштування здобувачів ОНП у структурних підрозділах ІФБ НАН, що забезпечує їх практичну підготовку до майбутньої професійної діяльності.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

ОНП забезпечує набуття здобувачами соціальних навичок через участь у роботі волонтерського руху. Освітні компоненти ОНП забезпечують формування лідерства, креативності та вмінь поведження в конфліктних ситуаціях. Формування соціальних навичок відбувається під час роботи здобувачів у Раді молодих вчених ІФБ НАН. Формування в здобувачів ОНП soft skills забезпечується виключно інноваційними та інтерактивними методами навчання, формують гуманне відношення до тварин, результатом чого є створення здобувачами високоякісної наукової продукції. Здобувачі мають доступ до різноманітних центрів НАН України, які безпосередньо формують соціальні навички. У межах ОНП набуття здобувачами соціальних навичок відбувається через: наукові семінари та дискусійні клуби; індивідуальну та групову дослідницьку роботу; участь у міжнародних стажуваннях і грантовій діяльності; розвитку навичок управління подіями, комунікації з аудиторією та партнерськими організаціями.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Відповідно до навчального плану (<https://surl.li/vzguhs>) створеного розробниками до ОНП, обсяг ОК відповідає діючому законодавству. Навчальним планом передбачено: теоретичне навчання та науково-дослідна робота, семінари та науково-дослідна робота, заліково-екзаменаційні сесії, атестації та канікули здобувачів. Відповідно навчального плану навчальний тиждень триває відповідно до діючого законодавства не більше 32 годин, хоча проаналізувавши розклад занять він розподілений нерівномірно, потижнево і загалом не перебільшував 20 годин. Здобувачі очної (денної) форми навчання мають відвідувати 100 % аудиторних занять. Загалом ОНП використовує оптимальне співвідношення загального і аудиторного навантаження для кожного освітнього компонента, що відображено та безпосередньо зафіксовано в робочих навчальних планах до ОНП, робочих навчальних програмах освітніх компонентів і силабусах.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Підготовка здобувачів за дуальною формою освіти за ОНП не відбувається. Практикоорієнтованість програми підтверджується робочими програмами ОК та відгуками роботодавців під час бесіди та їх рецензіями на ОНП. Зокрема ОК 4 готує здобувачів для роботи з інформаційними ресурсами і пошуку оптимальних моделей дослідження, потрібних наукових даних та використання ІІІ; ВК циклу професійної підготовки спрямовані на розширення можливостей здобувачів до працевлаштування в центрах і лабораторіях медико-біологічного профілю. ОК 1 готує здобувачів до представлення та обговорення результатів наукової роботи українською та англійською мовами. Цикл науково-практичної підготовки готує здобувачів для їх подальшої професійної діяльності та виконання наукової складової ОНП.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

ОНП відповідає глобальним цілям сталого розвитку, проголошена Генеральною Асамблеєю ООН у резолюції № 70/1 від 25 вересня 2015 року та визначеним Указом Президента України № 722 від 30 вересня 2019 року. ОНП сприяє досягненню ЦСР через інтеграцію знань, досліджень та освітніх практик, що формують у здобувачів компетентності, необхідні для вирішення сучасних біологічних, екологічних, медичних та соціальних викликів. Цілі 3 (Міцне здоров'я і благополуччя) - проведення досліджень у сфері нейронаук, біофізики та фізіології людини, спрямованих на розробку нових підходів до лікування захворювань, із використання сучасних методів для вивчення нейродегенеративних хвороб, серцево-судинних патологій, механізмів адаптації організму до гіпоксії та інших критичних станів. Ціль 4 (Якісна освіта) - через впровадження інноваційних освітніх методів, що передбачають використання сучасних лабораторних методик. Ціль 12 (Відповідальне споживання та виробництво) - через інтеграцію принципів етичного проведення біомедичних досліджень, раціональне використання ресурсів та дотримання міжнародних стандартів академічної доброчесності. Ціль 13 (Боротьба зі зміною клімату) - через дослідження механізмів адаптації організмів до змін довкілля, включаючи гіпоксію. Програма містить курси, що аналізують фізіологічні системи живих організмів. Таким чином, ОНП безпосередньо сприяє досягненню ключових Цілей сталого розвитку шляхом поєднання сучасної освіти та наукових досліджень.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Структура та зміст ОНП, в цілому, відповідають "Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук" затвердженого Постановою КМУ № 261 від 23.03.2016 року і реалізує чотири основних компонента освітньої складової третього рівня вищої освіти і чітко зазначає, що наукова складова є її невід'ємною частиною і думку ЕГ ОНП здатна забезпечити якісний науковий результат у формі дисертаційного дослідження. Компоненти програми забезпечують всі необхідні види підготовки здобувачів третього рівня вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія та біохімія. Відповідність критерію 2 загалом, при повній відповідності за підкритеріями 2.1, 2.3, 2.4, , 2.7, 2.8, та відповідності з незначними недоліками за підкритеріями 2.2, 2.5, 2.6, 2.9.

Недоліки

У ОНП 2024 року, відсутня ОК, яка б формувала компетенції пов'язані з психологією та педагогікою вищої освіти. ЕГ визначена часткова невідповідність ПРН ОНП і ПРН вказаних у робочих навчальних програмах та силабусах у частині набуття здобувачами соціальних навичок при вивченні ОК. Незрозумілий розподіл ПРН серед освітніх компонентів: ОК12 та ВК 10-28 забезпечують здобуття I - XV ПРН (тоді як в ОНП окрім 30 загальних ПРН прописані ще три блоки ПРН: напрям біофізика I- XV, напрям фізіологія людини і тварин I- XVII, патологічна фізіологія I- XIII), ВК 3-8 забезпечують загальні ПРН 9, 14-18 і жодного ПРН зі спеціалізованих блоків. Враховуючи потужність та високу науковість, як ОНП так і Інституту в цілому, потрібно чітко відображати реалізацію глобальних цілей сталого розвитку, проголошених Генеральною Асамблеєю ООН, а адміністрації проводити щорічний, або піврічний моніторинг цих показників.

Рекомендації

Адміністрації і НПП ІФБ НАН, протягом 2025 року, розглянути можливість делегування своїх представників з числа НПП для роботи у підкомісії Е 1 Біологія та біохімія НМК 5 сектору вищої освіти МОН України для створення і подальшого рецензування Стандартів вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія та біохімія. Проектній групі, гаранту ОНП розглянути можливість введення до ОНП у редакції 2025 року ОК, яка б формувала у здобувачів компетентності пов'язані з психологією та педагогікою вищої освіти та сучасними трендами педагогічного менеджменту. На 2025-2026 навчальний рік НПП, які провадять викладання ОК ОНП переглянути і чітко визначити в силабусах і робочих програмах кореляцію між ПРН ОНП і ПРН ОК. Робочій групі та гаранту ОНП при затвердженні ОП 2025, впорядкувати матрицю відповідності ПРН ОК. Адміністрації запровадити річний (піврічний) моніторинг внеску Інституту у розвиток Глобальних цілей сталого розвитку ООН який відображається групою обробки та аналізу даних Elsevier.

Рівень відповідності Критерію 2.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до аспірантури на ОНП 091 - "Біологія" (біофізика, фізіологія людини та тварин та патологічна фізіологія) рівня вищої освіти доктор філософії спеціальності 091 Біологія на базі ОС магістр (ОКР спеціаліст) оприлюднено на офіційному веб-сайті у розділі аспірантура. Вони є зрозумілими, прозорими та не містять дискримінаційних положень, затверджені відповідно до вимог МОН України. Вони визначають правила прийому в Інститут фізіології ім. О. О. Богомольця, вимоги до рівня освіти вступників, строки прийому заяв і документів, проведення вступних екзаменів, конкурсного відбору та зарахування на навчання, а також формування і оприлюднення списку вступників, рекомендованих до зарахування. На сайті у розділі аспірантура надано перелік необхідних документів, які подаються вступниками до аспірантури. Також визначено порядок нарахування додаткових балів за попередні науково-дослідницькі досягнення вступника у «Положенні Про порядок визнання результатів навчання учасників освітнього процесу ІФ ім. О.О. Богомольця НАН України, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті» Відсутнє положення про приймальну комісію, яке має регламентувати завдання та обов'язки членів приймальної комісії, організацію їхньої роботи, проведення вступних іспитів, порядок подання і розгляду апеляцій та зарахування вступників. На веб-сайті наявна інформація про програми вступного фахового випробування та з іноземної мови, вартість освітніх послуг та чи надаються умови проживання на період вступу та навчання. Не оприлюднено ліцензію на провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти на третьому (освітньо-науковому рівні) за спеціальністю 091 Біологія та біохімія, ОНП "Біологія (біофізика, фізіологія людини та тварин та патологічна фізіологія)". На зустрічах з фокус-групами аспірантів, гарантом та академічним персоналом виявлено, що не всі учасники освітнього процесу у повній мірі обізнані з процедурою вступу до аспірантури.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Вступні випробування включають іспит або тест за програмою магістерського рівня зі спеціальності, презентацію дослідницької пропозиції (яка слугуватиме основою майбутньої дисертації) та перевірку рівня знання іноземної мови. До 2024 року вступники, які мали чинний сертифікат TOEFL, IELTS, FCE, CAE або CPE з рівнем не нижче B2, звільнялися від випробування з іноземної мови, а їхні сертифікати зараховувалися з оцінкою «відмінно». Кожне вступне випробування оцінюється за 100-бальною шкалою. Вступник який на першому випробуванні набрав менше 60 балів позбавлені права участі в наступному випробуванні та у конкурсному відборі. Вступні випробування до аспірантури зі спеціальності проводяться предметними комісіями, сформованими за наказом директора ІФБ НАН України. До їхнього складу входять доктори та кандидати наук ІФБ НАН. У предметну комісію з іноземної мови можуть також залучатися доценти та висококваліфіковані викладачі без наукового ступеня чи вченого звання. Кожна предметна комісія складається щонайменше з трьох осіб. Програми вступних випробувань розробляються фаховими групами за відповідними спеціалізаціями, затверджуються рішенням Вченої ради та публікуються на офіційному веб-сайті ІФБ НАН України (http://biph.kiev.ua/uk/Educational_activity), а також на сайті Центру наукових досліджень та викладання іноземних мов (<http://langcenter.kiev.ua>). Програми мають бути оприлюднені не пізніше ніж за два місяці до початку вступної кампанії. Результати вступних випробувань оприлюднюються на офіційному веб-сайті не пізніше наступного дня з моменту проведення. Результати проведених вступних випробувань та рейтингових списків вступників висвітлені на веб-сайті. Наказ про зарахування на навчання видається директором на підставі рішення приймальної комісії. Правилами прийому визначено, що апеляції на результати вступних випробувань, що проведені ІФБ НАН України, розглядає Апеляційна комісія ІФБ НАН України, склад та порядок роботи якої затверджуються наказом директора ІФБ НАН України. Зарахування вступників може здійснюватися упродовж року за результатами вступних випробувань. Особливості вступу на навчання за ОНП не було встановлено під час фокус-груп з гарантом, академічним персоналом та аспірантами і не відображено у правилах вступу.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

В ІФБ НАН України розроблено Положення про академічну мобільність https://biph.kiev.ua/images/4/46/Polozhennya_pro_akademobilnist_BIPH-pd.pdf у якому визначено, що для безперервного супроводу академічної мобільності визначається координатор від структурного підрозділу. До його функціональних обов'язків відносять перезарахування результатів академічної мобільності, що були отримані аспірантом у зв'язку з участю у програмі академічної мобільності та контролю за реалізацією договору на підставі

відомостей про зараховані кредитні модулі з поданням пропозицій щодо продовження навчання аспіранта (пункт 15). Учасникам програми академічної мобільності, які не можуть засвоїти зміст окремих ОК у визначені програмою терміни пропонується гнучкий графік їх вивчення і точок контролю в межах навчального року, при цьому допускається незначне коригування співвідношення годин в сторону збільшення частки самостійної роботи. Ліквідація академічної різниці визначається закладами-партнерами відповідно до чинного законодавства обох сторін. Оцінювання результатів навчання у закладі –партнера в період навчання здійснюється за прийнятою там школою і переводиться в шкалу прийнятою в ІФБ НАН України. Правила визнання результатів навчання отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності на ОНП не застосовувалися. Відсутність практики перезарахування результатів навчання, здобутих в інших закладах вищої освіти та у неформальній освіті, зумовлена зовнішніми факторами. Зокрема, через воєнний стан та обмеження на виїзд за кордон здобувачі чоловічої статі не мають можливості долучитися до програм академічної мобільності, що ускладнює впровадження відповідних механізмів визнання результатів навчання.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній та інформальній освіті визначені у Положенні <https://surl.li/fgdijh>. Зі звіту самооцінювання та результатів опитування фокус-груп виявлено, що практика визнання результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, наразі не застосовується в рамках ОНП. Крім того, спостерігається недостатнє розуміння учасниками освітнього процесу самого поняття неформальної освіти. Здобувачі освітнього ступеня доктора філософії реалізують лише складові свого індивідуального плану, а також планують і звітують про участь у конференціях, семінарах, науково-практичних заходах та стажуваннях у провідних вітчизняних і закордонних університетах чи наукових установах. Водночас на ОНП не застосовувалися процедури визнання результатів навчання, здобутих в інших закладах вищої освіти, зокрема за кордоном, а також у межах неформальної чи інформальної освіти. Відсутність практики перезарахування результатів навчання, здобутих в інших закладах вищої освіти та у неформальній освіті, зумовлена зовнішніми факторами. Зокрема, через воєнний стан та обмеження на виїзд за кордон здобувачі чоловічої статі не мають можливості долучитися до програм академічної мобільності, що ускладнює впровадження відповідних механізмів визнання результатів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ констатувала повну відповідність підкритеріїв 3.1, 3.2, 3.3, 3.4. 3.1 - Прозорість і доступність інформації – правила прийому до аспірантури є зрозумілими, відкритими, не містять дискримінаційних положень і оприлюднені на офіційному веб-сайті, що забезпечує доступність для всіх зацікавлених осіб. 3.2 - Об'єктивність та прозорість вступних випробувань – процедури оцінювання вступників є чітко регламентованими, оцінювання здійснюється за 100-бальною шкалою, а результати випробувань оперативно оприлюднюються на офіційному веб-сайті, що забезпечує відкритість та рівність умов для всіх вступників. 3.3 - Наявність регламентованого підходу до академічної мобільності – в ІФБ НАН України розроблено Положення про академічну мобільність, яке визначає відповідального координатора, процедуру перезарахування результатів навчання та гнучкі умови для учасників програми, що сприяє підтримці мобільності аспірантів. 3.4 - Наявність положення про визнання результатів навчання – у закладі визначені правила визнання результатів, отриманих у неформальній та інформальній освіті, що закладає основу для подальшого розвитку механізмів їхнього застосування в освітньому процесі. Позитивних практик за Критерієм 3 не виявлено. Недоліки виявлені за критерієм 3 не є суттєвими та можуть бути виправлені у короткотривалій термін.

Недоліки

Хоча процедура вступу на ОНП детально регламентована та відображена в офіційних документах, результати фокус-груп показали, що окремі аспекти її реалізації потребують додаткового уточнення для кращого розуміння учасниками освітнього процесу та особливостей вступу. Серед здобувачів не підтверджено розуміння практики нарахування додаткових балів за попередні науково-дослідницькі досягнення вступника.

Рекомендації

Представнику приймальної комісії до початку вступної кампанії оприлюднити на веб-сайті інформацію про порядок нарахування додаткових балів за попередні науково-дослідницькі досягнення вступника.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

У цілому форми і методи навчання сприяють формуванню у здобувачів ПРН та досягнення цілей ОНП. Слід відмітити, що при аналізі НП та наданих у відкритому доступі силабусів ОК, ЕГ встановила, що структура подачі інформації дозволяє зробити висновки щодо відповідності форм і методів навчання для досягнення більшості програмних результатів ОНП. Відповідність методів і форм навчання ОК прогнозованим програмним результатам і формування соціальних навичок виявляли під час інтерв'ювання НПП та здобувачів: так широко застосовується індивідуальна форма роботи, усне опитування та тестовий контроль знань, діалогова форма спілкування зі здобувачами під час лекцій. Методи, засоби та технології навчання і викладання визначаються в рамках академічної свободи викладачів із врахуванням студентоцентрованого підходу, відповідно змісту ОК та ПРН. На зустрічах з НПП, здобувачами та випускниками, підтверджено використання як традиційних методів навчання (розповідь, бесіда, лекція, практичні завдання, використання мультимедійних засобів), так і методів активізації (евристичний, проблемного, проектного та групового навчання), також застосування оригінальних методик рецензування під час вивчення ВК11 (викладач Ігор Філіпов). Інтерв'ювання здобувачів вищої освіти підтверджує факти їх опитування щодо задоволення якістю організації навчального процесу та майстерністю викладачів (приклад анкет надано ЕГ у відповідь на запит). На офіційному сайті є форми та результати анкетування здобувачів <http://biph.kiev.ua/uk/DocuSite>. Однак результати анкетування студентів є неінформативними та не дають можливості у повній мірі оцінити якість освітніх послуг, відповідність форм і методів навчання прогнозованим ПРН. За словами академічного персоналу і керівництва ІФБ НАН анкетування проводяться раз на рік серед усіх здобувачів, однак самі здобувачі не змогли пригадати систематичність та зміст опитування, хоча факт його проведення не заперечували. Представники адміністрації та гарант ОНП запевнили, що результати цих опитувань використовуються для внесення змін в організацію навчального процесу. Однак, у доступних матеріалах ЕГ не знайшла підтвердження обговорення результатів опитування. Проявами академічної свободи НПП є вільний вибір методів, форм та способів подання навчального матеріалу, а здобувачів ВО – побудова індивідуальної освітньої траєкторії, яка полягає у самостійній корекції тем наукових досліджень в рамках наукової тематики лабораторій за якими закріплені аспіранти. Щодо вільного вибору вибіркового компоненту, то процедура описана в п. 2 Положення про вибіркові навчальні дисципліни <https://surl.li/ogftwf> (форма обрання ВК http://biph.kiev.ua/uk/Educational_activity). Під час інтерв'ювання НПП, випускників та здобувачів, ЕГ встановила, що учасники освітнього процесу в цілому задоволені формами і методами навчання на ОНП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Аналіз доступності розміщених на сторінці ІФБ НАН силабусів ОК показав, що кожен з учасників освітнього процесу може безперешкодно знайти необхідну інформацію щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання у межах кожної ОК за покликанням <https://biph.kiev.ua/uk/%D0%A1%D0%B8%D0%BB%D0%Vo%D0%B1%D1%83%D1%81%D0%B8>. Слід відмітити наявність силабусів у відкритому доступі на сайті <https://biph.kiev.ua/uk/%D0%A1%D0%B8%D0%BB%D0%Vo%D0%B1%D1%83%D1%81%D0%B8-091>. При аналізі силабусів та РП ОК, ЕГ встановила, що деякі з них містять неточності. Зокрема, РП ОК1 для підготовки здобувачів за спеціальністю 033 Філософія. Силабуси ОК 3, 4, 5, 7 не містять конкретизованої інформації про форми, методи та критерії оцінювання знань та вмінь здобувачів. У більшості силабусів відсутній перелік рекомендованих інформаційних джерел, а там де він є - потребує оновлення. Загалом в силабусах обов'язкових ОК відсутні загальні, фахові компетентності та програмні результати навчання вказані в профілі ОНП. Окрім цього, під час зустрічі зі здобувачами ЕГ, з'ясувала, що всю інформацію (щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання) вони отримують на початку вивчення відповідної ОК, а також під час бесід з викладачем.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Специфіка ОНП і Phd рівень ВО передбачає тісний взаємозв'язок навчання і дослідницької діяльності. Під час зустрічей з НПП та здобувачами ЕГ встановила, що задля досягнення цього принципу під час навчання здобувачі вже з першого курсу залучаються до досліджень в рамках наукових проектів та базових тем відділів (<blob:https://office.naqa.gov.ua/56bb028f-7a7c-4a15-b876-aec864ce1c1d>). В ході навчального процесу за словами НПП та здобувачів, можливе корегування і навіть повна заміна теми дисертаційного дослідження. Здобувачі під час

навчання працюють над дисертаційними дослідженнями, етапи дослідницької роботи відображені в профілі ОНП 2024 року "Наукова складова" Н1-8. Результати досліджень НПП та здобувачів представлені у вигляді публікацій, доповідей на міжнародних конференціях, що відображається в індивідуальних планах та звітах здобувачів (відповідь на запит ЕГ: [blob:https://office.naqa.gov.ua/blob/3fb6e895-ed94-4871-a010-2bebb609d74c](https://office.naqa.gov.ua/blob/3fb6e895-ed94-4871-a010-2bebb609d74c) та [blob:https://office.naqa.gov.ua/blob/d720d26b-b49a-47d3-8e20-oadfe1ded9ca](https://office.naqa.gov.ua/blob/d720d26b-b49a-47d3-8e20-oadfe1ded9ca)) Здобувачі ОНП презентують результати своєї дослідницької роботи під час вивчення ОК7 та наукових семінарів про проведення яких можна дізнатися на сайті ІФБ НАН <https://surli.li/jmpctl>. З результатами навчальної та дослідницької діяльності також можна ознайомитись на офіційній сторінці інституту <https://biph.kiev.ua/uk/%D0%90%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B8>. Позитивною практикою є викладання обов'язкової ОК 7 «Аспірантський дослідницький семінар», що дозволяє з першого курсу формувати у здобувачів інтегральну, загальні та фахові компетентності.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

НПП, що забезпечують викладання ОК на ОНП є визнаними фахівцями в галузях біофізики, фізіології людини і тварин, патологічної фізіології, тому з їх слів, під час зустрічей, оновлення навчально-методичного забезпечення відбувається систематично з урахуванням сучасних досягнень науки, зокрема за результатами їх власних наукових досліджень та зарубіжних колег. Як повідомили НПП під час зустрічі, імплементація власних наукових досліджень у зміст ОК реалізується під час оновлення НМК: ВК 10 - О. Лук'янець, ВК 29 - А. Чернецький, ОК 4 - В.Яворський, ВК-21 - О.Ніконенко. Опрацювання викладачами матеріалів опублікованих наукових та навчально-методичних праць завдяки вільному безкоштовному доступу до рейтингових журналів біофізики, фізіології, патологічної фізіології біохімії, молекулярної та клітинної біології та ін., осучаснення матеріально технічної бази сприяє динамічному розвитку ОНП. Слід зазначити, що зі слів НПП поступове оновлення змісту вибіркового ОК професійного спрямування здійснюється за результатами їх наукових досліджень з урахуванням сучасних практик про які вони дізнаються беручи участь в міжнародних конференціях та наукових семінарах (відповідь на запит ЕГ). Здобувачі під час зустрічі з ЕГ запевнили, що методи, засоби та технології навчання, які використовують НПП під час викладання ОК в повній мірі забезпечують можливості досягати цілей, зазначених в ОНП та здобувати результати навчання передбачені в ОК. Зокрема, під час лекційних та практичних занять НПП використовують традиційні та інтерактивні методи навчання (розповідь, бесіда, лекція, практичні завдання, використання мультимедійних засобів), так і методи проблемного та проектного навчання (застосування оригінальних методик рецензування під час вивчення ВК11 - викладач Ігор Філіпов). Практичні заняття здобувачів відбуваються в оснащених сучасними приладами лабораторіях на базі відділів <https://surli.cc/odyiez>, де вони мають можливість ознайомлюватись з особливостями їх використання та сучасними методиками проведення наукових досліджень. Таким чином зміст ОК практичного спрямування (ВК 3-8) та ОК циклу професійної підготовки (ВК 9 - 29) постійно оновлюється сучасними науковими досягненнями і практиками у відповідних галузі медико-біологічних дисциплін (біофізики, фізіології та патфізіології). Стажування та підвищення кваліфікації викладачів, проведення методичних і наукових семінарів з представниками інших ЗВО України, організація та проведення спільних заходів із роботодавцями не є сильною стороною ОНП.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Аналіз відомостей СО ОНП та дистанційний експертний аналіз показали, що інтернаціоналізація діяльності в рамках даної ОНП відбувається шляхом тісної співпраці із закордонними закладами та установами (договори та угоди надані на запит ЕГ) міжнародних конференціях, організації та участі на базі ІФБ НАН міжнародних науково-практичних конференцій та семінарів (<https://www.youtube.com/watch?v=WCBgKVqlZfk;> [https://www.youtube.com/watch?v=VhjZSO2JAug&t=29s;](https://www.youtube.com/watch?v=VhjZSO2JAug&t=29s) <https://www.youtube.com/c/NeurotwinBIPH>). ІФБ НАН є співорганізатором міжнародного змагання International Brain Bee <http://brainbee.in.ua/>. Співпраця з міжнародними організаціями та установами в рамках основних напрямів наукової діяльності ІФБ НАН полягає у співробітництві з інститутами Північної Кароліни (США), Польщі, Max Planck Institute, Harvard Medical School, Karolinska Institutet, University of Oxford, можливість стажувань у рамках Erasmus+, Marie Skłodowska-Curie Actions. Практика участі НПП і здобувачів в програмах академічної мобільності, наразі потребує активізації. Здобувачам вищої освіти та НПП надано вільний безкоштовний доступ до міжнародних баз Scopus, WoS. ЕГ рекомендує активніше залучати представників закордонних ЗВО до читання лекцій та проведення спільних наукових заходів, що сприятиме обміну досвідом і впровадженню світових наукових практик в освітній і науковий процеси. Окрім цього варто активізувати публікаційну активність НПП у фахових виданнях категорії А та Б, Scopus, WoS.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ констатувала повну відповідність підкритеріїв 4.1, 4.3, 4.4, 4.5 та часткову відповідність за підкритерієм 4.2. 4.1 – повна відповідність, методи, засоби та технології навчання і викладання дозволяють досягти заявлені у ОП мету та

результати навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи; 4.2 – часткова відповідність, оскільки всім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів. Але в силабусах ОК представлених на сайті інституту відсутня інформація про ЗК, СК та ПРН, які прописані у профілі ОНП та неконкретизовані форми, методи контролю знань та вмінь здобувачів та критерії їх оцінювання; 4.3 – повна відповідність, інститут забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОПП; 4.4 – повна відповідність, навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти, але у останні роки у зв'язку із воєнними діями здобувачі не беруть участі у міжнародних програмах обміну. Позитивних практик за Критерієм 4 не виявлено.

Недоліки

Силабуси ОК не містить конкретизованої інформації про форми, методи та критерії оцінювання знань та вмінь здобувачів. У більшості силабусів відсутній перелік рекомендованих інформаційних джерел, а там де він є - потребує оновлення. В силабусах обов'язкових ОК відсутні загальні, фахові компетентності та програмні результати навчання вказані в профілі ОНП. Відсутність в ІФБ НАН практики: відстеження професійного розвитку НПП (здобування неформальної освіти, підвищення кваліфікації та стажування); проведення методичних і наукових семінарів з представниками інших ЗВО України, організація та проведення спільних заходів із роботодавцями для

Рекомендації

Гаранту ОНП та керівництву випускової кафедри, найближчим часом розпочати роботу щодо оптимізації практики гостьових лекцій та наукових семінарів для підвищення фахових компетентностей НПП, ознайомлення з новітніми інструментами, підходами та технологіями, які сприяють розвитку дослідницьких навичок здобувачів, а також обговорення сучасних наукових досягнень і практик, які відповідають сучасним тенденціям у розвитку біофізики, фізіології людини і тварин та патологічної фізіології. Гаранту ОНП та робочій групі оновити методичні рекомендації щодо розробки силабусів обов'язкових та вибіркового ОК (<https://biph.kiev.ua/images/4/4f/%D0%9C%D0%B5%D1%82%D0%A0%D0%B5%D0%BA%D0%A1%D0%B8%D0%BB.pdf> (дати до їх змісту СК, ФК, ПРН; конкретизувати форми, засоби та критерії оцінювання знань та вмінь здобувачів, оновити вимоги до списку інформаційних джерел). НПП, які забезпечують викладання ОК прописаних у профілі ОНП, до початку нового навчального року оновити зміст силабусів. Особі, що відповідальна за міжнародні зв'язки та соціальне партнерство до кінця поточного навчального року розглянути можливість організації міжнародної академічної мобільності із застосуванням дистанційної форм, що дасть можливість залучити всіх зацікавлених здобувачів ВО та НПП.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень B

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Документами, що регламентують форми контрольних заходів та оцінювання є: https://biph.kiev.ua/images/b/b4/Polozhennya_pro_osvitnyu_diyalnist_BIPH-pd.pdf, <https://surl.gd/tgioja>. Навчання в аспірантурі ІФБ НАН України проводиться виключно за очною («денною») формою. Освітній процес організовується у формі аудиторних занять, виконання індивідуальних завдань, самостійної роботи та контрольних заходів. Освітня складова ОНП складає 60 кредитів ЄКТС, при цьому частка аудиторних занять не перевищує 35%, а самостійна робота аспірантів становить щонайменше дві третини загального навчального навантаження. Опанування дисциплін може здійснюватися як у стінах ІФБ НАН України, так і в інших освітніх або наукових установах у межах академічної мобільності. Критерії оцінювання навчальних досягнень аспірантів за кожною дисципліною, а також форми контрольних заходів визначені у силабусах курсів та відображені в освітній програмі й навчальному плані (http://biph.kiev.ua/uk/Educational_activity). На першому занятті викладачі доводять до відома аспірантів вимоги щодо оцінювання, форми контролю та відповідні критерії. Додатково ця інформація публікується у Google Classroom та поширюється в чатах груп аспірантів. Організацію самостійної роботи, її планування та контроль забезпечують гарант ОНП, викладачі відповідних курсів, завідувачі відділів, наукові керівники аспірантів і відповідальна особа з питань аспірантури. Оцінювання результатів навчання здійснюється за 100-бальною шкалою з подальшим переведенням у 4-бальну або 2-бальну систему. Поточний контроль включає тестування, виконання

завдань на практичних заняттях та виступи на семінарах. Максимальна кількість балів за поточну діяльність – 60, тоді як за підсумковий модульний контроль можна отримати до 40 балів. Згідно з навчальним планом, кожен освітній компонент передбачає підсумкове оцінювання у формі іспиту або заліку. Методи та критерії оцінювання, а також форми поточного та підсумкового контролю детально викладені в робочих програмах навчальних дисциплін, які доступні на офіційному веб-сайті, а також доводяться до відома аспірантів перед початком вивчення відповідних курсів. Серед методів оцінювання застосовуються усне опитування, індивідуальні та фронтальні опитування, тестування, письмовий контроль та оцінювання практичних навичок. Підсумкова оцінка формується з результатів поточного контролю та підсумкових контрольних заходів. Іспит складається перед екзаменаційною комісією. Якщо аспірант не погоджується з отриманою оцінкою, він має право подати письмову апеляцію директору ІФБ НАН України не пізніше наступного робочого дня після складання іспиту. Процедура подання та розгляду апеляцій, а також порядок формування апеляційної комісії регламентуються відповідним положенням.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Стандарт вищої освіти за спеціальністю 091 Біологія та біохімія відсутній. Формою проміжної атестації аспірантів є звітування про виконання індивідуального навчального плану. Щороку аспіранти проходять атестацію, яку проводить спеціально створена комісія Інституту. В рамках цього процесу аспіранти звітують про виконання індивідуального плану, а комісія аналізує їхні досягнення та прогрес. Підсумки атестації, протоколи засідань відділів або лабораторій передаються на розгляд вченої ради. У разі необхідності аспірант може особисто представити звіт перед членами ради. На основі отриманих матеріалів вчена рада ухвалює рішення щодо подальшого навчання аспіранта – його переведення на наступний рік або відрахування. Остаточне рішення затверджується наказом директора Інституту. По завершенню навчання аспіранти складають підсумковий іспит із фаху. Вчена рада, спираючись на рекомендації наукового керівника, висновки атестаційної комісії та звіт аспіранта, оцінює виконання ним освітньо-наукової програми. Традиційно підтвердженням результатів навчання є публічний захист наукових напрацювань у вигляді дисертації.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Інформація про контрольні заходи відображена в навчальних планах, графіках навчального процесу та в робочих програмах навчальних дисциплін і є доступними для всіх учасників освітнього процесу. Об'єктивність екзаменаторів забезпечується єдиними критеріями оцінювання та створенням комісією із фахівців відповідного профілю для проведення підсумкового контролю. Порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження визначено Положенням «Щодо запобігання дискримінації, сексуального домагання, булінгу та інших конфліктних ситуацій» <https://surl.gd/seuqwjf>. Випадків конфлікту інтересів під час реалізації ОП не було. Були виявлені певні неточності щодо розуміння здобувачів про практики опитування учасників освітнього процесу стосовно рівня їх задоволеності формами контролю знань, зрозумілості критеріїв оцінювання при поточному і підсумковому контролі в ІФБ НАН України.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

В ІФБ НАН України формально існує Положення внутрішнє забезпечення Якості Освіти. Але у документі не визначено зрозумілої та чіткої процедури дотримання академічної доброчесності. Положення не регулює механізм створення комісії з академічної доброчесності, визначається відповідальність за порушення і комплекс профілактичних заходів щодо попередження академічної недоброчесності. Не визначено порядку дій при виявленні порушення правил академічної доброчесності здобувачів та притягнення до таких форм відповідальності: повторне проходження ОК або оцінювання, позбавлення академічної стипендії, попередження і відрахування з аспірантури. В ході фокус груп було визначено відповідальну особу, яка відповідає за перевірку робіт та статей з використанням платформи Unicheck by Turnitin. В ІФ ім.. О.О. Богомольця НАН України створена комісія з питань академічної етики, яка розглядає питання доброчесності і плагіату та керується у своїй роботі Положення внутрішнє забезпечення Якості Освіти. На веб сайті оприлюднена онлайн-лекція <https://www.youtube.com/watch?v=zkbMtrGxePk>, щодо інформування про академічну доброчесність. Заяви чи звернення щодо порушення здобувачами ІФ ім. О.О. Богомольця НАН України академічної доброчесності у відділ "Випускова кафедра" не надходили.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ констатувала повну відповідність підкритеріїв 5.1, 5.2, 5.3, 5.4. 5.1 - Чітка регламентація процедур оцінювання – форми контрольних заходів, критерії оцінювання та методи контролю навчальних досягнень аспірантів детально визначені у силабусах, навчальних планах і положеннях, що забезпечує прозорість та об'єктивність оцінювання. 5.2 - Системна атестація аспірантів – щорічне звітування про виконання індивідуального навчального плану, аналіз досягнень комісією та вченою радою забезпечують контроль за прогресом аспірантів і сприяють їхньому якісному професійному розвитку. 5.3 - Прозорість та доступність інформації про контрольні заходи – навчальні плани, графіки та робочі програми відкриті для всіх учасників освітнього процесу, що забезпечує обізнаність аспірантів щодо форм контролю та критеріїв оцінювання. 5.4 - Інформування та підтримка академічної доброчесності – створена комісія з питань академічної етики, яка займається питаннями доброчесності та плагіату, а також наявність онлайн-лекцій, що інформують про академічну доброчесність. Позитивних практик за Критерієм 5 не виявлено.

Недоліки

Відсутність чіткої процедури та ґрунтового положення щодо дотримання академічної доброчесності Недоліком є відсутність процедур і практики опитування учасників освітнього процесу стосовно рівня їх задоволеності формами контролю знань, зрозумілості критеріїв оцінювання при поточному і підсумковому контролі.

Рекомендації

Розробити чітку процедуру та ґрунтовне положення щодо дотримання академічної доброчесності: Розробити та затвердити Положення, яке чітко регламентуватиме процедури академічної доброчесності, включаючи створення комісії з академічної доброчесності, відповідальність за порушення, а також систему профілактичних заходів щодо попередження порушень. Установити порядок дій при виявленні порушень академічної доброчесності, зокрема щодо повторного проходження ОК, позбавлення академічної стипендії, попередження або відрахування з аспірантури. Створити систему для моніторингу та перевірки робіт та статей на плагіат за допомогою платформи, наприклад, Unicheck by Turnitin. Впровадити процедури опитування учасників освітнього процесу щодо рівня їх задоволеності формами контролю знань та зрозумілості критеріїв оцінювання: Розробити і запровадити процедури регулярного опитування аспірантів стосовно їх задоволеності формами контролю знань (поточним та підсумковим), а також зрозумілості критеріїв оцінювання. Опитування повинні проводитися після кожного етапу навчання або контрольного заходу, щоб забезпечити постійну зворотну зв'язок і вдосконалення процедур.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Професійну кваліфікацію НПП, які реалізують ОК за ОНП, підтверджено документами про базову вищу освіту, науковий ступінь і наукове звання, результатами наукової і навчально-педагогічної діяльності (<https://surl.li/vbfill>) При доборі науково-педагогічних працівників, які залучаються до реалізації ОНП адміністрація ІФБ НАН суворо дотримується вимог Постанови КМУ «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» у редакції № 365 від 24.03.2021. Відповідно до п. 37. Досягнення у професійній діяльності, проілюстровані в табл. 2 звіту СО (<https://office.naq.gov.ua/v2/form-se/13158/view>). Всі викладачі ОНП мають значну кількість активностей (А. Портниченко (1, 2, 6, 7,8,11), Р. Янчий (1, 2, 7, 8,10, 19), Я. Шуба (1, 4, 6, 7, 8, 10, 19) та інші (<https://surl.li/ofctcv>). ЕГ відзначає, що не лише керівники дисертаційних досліджень аспірантів, а і викладачі, які задіяні до реалізації освітньої складової ОНП, мають значний досвід проведення наукових досліджень, чималий стаж роботи, активно публікуються, у тому числі у виданнях включених до наукометричних баз, зокрема Scopus, Web of Science, беруть участь у наукових конференціях, своєчасно підвищують свою кваліфікацію. Під час інтерв'ювання ЕГ гаранта ОНП, НПП, менеджменту інституту було підтверджено інформацію наведену у відомостях СО та з'ясовано, що під час формування групи забезпечення перевага при розподілі навчальних дисциплін між аспірантами визначається сферою наукових інтересів, науковими працями та професійною активністю НПП. Отже, професіоналізм та високий

науковий рівень НПП, які залучені до освітнього процесу за ОНП, повною мірою забезпечують успішну реалізацію програми і досягнення визначених цілей та програмних результатів навчання.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

Конкурсний відбір НПП для залучення до викладацької роботи є демократичним, прозорим та враховує їх спроможність забезпечити ОК сучасним навчально-методичним комплексом. ІФ ім. О.О. Богомольця НАН України є провідною науковою установою в галузі біологічних наук і налічує в своєму складі 30 докторів та 81 кандидата наук, серед яких 3 академики та 2 чл. кор. НАН України. Всі наукові співробітники обираються за конкурсом і регулярно проходять атестацію раз на 5 років. Для залучення кращих викладачів на ОНП ІФБ НАНУ проводить моніторинг як наукової, так і освітньої діяльності потенційних претендентів. При затвердженні наукового керівника враховується досвід наукового керівництва, участь планованого наукового керівника в атестації наукових кадрів, а також відповідність наукового профілю керівника майбутній темі наукової кваліфікаційної праці здобувача.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

Враховуючи, що випускники ОНП залучаються до роботи на кафедрах медико-біологічного профілю до обговорення проєкту та реалізації ОНП, залучаються фахівці з інших профільних і класичних університетів (З. Небесна, д.б.н., професор завідувач кафедри гістології та ембріології Тернопільського національного медичного університету; Г. Лук'янцева - д.б.н., професор кафедри медичної біології та спортивної дієтології Національного університету фізичного виховання і спорту України). Аналіз освітньої програми, відомостей самооцінювання, матеріалів отриманих під час проведення акредитації, а також інформації отриманої під час роботи з фокус-групами (гарант ОНП, НПП, наукові керівники, роботодавці) показав, що в ІФБ НАН існує практика залучення роботодавців (Г. Монастирський - доктор фізико-математичних наук, доцент, завідувач кафедри прикладної фізики ФТІ НТУ України "КПІ ім. Ігоря Сикорського; А. Соловійов - доктор медичних наук, професор завідувач відділу фармакології клітинних сигнальних систем та експериментальної терапії Інституту фармакології та токсикології НАМН України) до організації та реалізації освітньої складової ОНП. У рамках угод Про співпрацю між інститутом та підприємствами і установами фахівці беруть активну участь в організації та реалізації освітнього процесу. Зокрема, роботодавці залучені до аналізу навчального плану та реалізації ОНП (листи-рецензії і пропозиції, які обговорено на засіданнях робочої групи). Представники професійного середовища часто беруть участь в організації та реалізації освітнього процесу, зокрема, спільне проведення конференцій, семінарів. Під час інтерв'ювання роботодавців, ЕГ встановила, що до реалізації наукової складової ОНП долучались фахівці Навчально-наукового центру «Інститут біології та медицини» Київського національного університету ім. Т. Г. Шевченка, зокрема О. Жолос - доктор біологічних наук, професор завідувач кафедри біофізики та нейробіології.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Професійний розвиток викладачів здійснюється шляхом підвищення кваліфікації раз на п'ять років, що є обов'язковою вимогою до НПП згідно чинного законодавства (<https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/800-2019-%D0%BF#n18>). Підвищення кваліфікації та стажування НПП Інституту відбувається за програмами підвищення кваліфікації. Викладачі підвищують свій професійний рівень через виконання науково-дослідних робіт, міжнародних грантів, спільних наукових міжнародних досліджень (<https://surl.li/ebilnu>). Можливе стажування як в Україні, так і за її межами, яке передбачає комплексне вивчення сучасних та актуальних наукових проблем біологічної науки, вітчизняного, закордонного досвіду. Інститут сприяє підвищенню фаховості викладачів через інформаційний ресурс, а саме: бібліотечний фонд з періодичними виданнями за спеціальністю; є електронний каталог та власні бази даних наукових видань; відкрито доступ до наукометричних баз даних Scopus та Web of Science (<https://surl.li/fosorg>). Під час спілкування з фокус-групами було підтверджено достовірність наведеної у відомостях СО інформації, а також дієвість формалізованих процедур професійного розвитку НПП, як приклад Kateryna Rozova, PECULIARITIES OF SCIENTIFIC AND PEDAGOGICAL ACTIVITY IN HIGHER SCHOOL: EXPERIENCE OF EU COUNTRIES, by East European Association of Scientists in the amount of 180 hours (6 ECTS credits); Юлія Гошовська, курси підвищення кваліфікації «Сучасні особливості роботи науково-педагогічних працівників з ветеранами війни» 6 кредитів ЕКТС. Але слід зазначити, що в Інституті при відборі НПП для викладання за ОНП не використовується сучасний рейтинговий підхід, а повноваження з відбору НПП для викладання ОК за ОНП покладені на випускову кафедру і конкурсну комісію Інституту.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ констатує відповідність підкритеріїв 6.1, 6.2, 6.3, 6.4. і відмічає високий рівень НПП (як викладачів, що реалізують освітній процес, так і наукових керівників), що є результатом багаторічної політики Інституту, спрямованої на формування кадрового потенціалу, який базується на підготовці власних кадрів, шляхом ретельного добору найкращих випускників та роботи над їх професійним зростанням. ЕГ констатує, що під час освітнього процесу за програмою реалізується дієва практика залучення роботодавців, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу за ОНП. Інститут провадить активну публікаційну політику, що надає НПП та здобувачам можливість друкувати результати своїх наукових досліджень у власних журналах, які індексуються наукометричною базою Scopus.

Недоліки

Адміністрацією ІФБ НАН при конкурсному відборі НПП для викладання за ОНП не використовується сучасний, об'єктивний рейтинговий підхід, який забезпечує прозорість і публічність. В Інституті не визначається активно діюча громадська структура, яка б координувала, об'єднувала стейкхолдерів і допомагала модернізувати ОНП. Відсутній структурований план підвищення професійної та педагогічної кваліфікації НПП, які залучені до реалізації ОНП.

Рекомендації

При доборі для викладання на ОНП НПП конкурсній комісії та адміністрації ІФБ НАН чітко дотримуватись вимог наказу МОН України "Про затвердження професійного стандарту "Викладач закладу вищої освіти" № 1466 і відповідно до цього наказу внести зміни до локальних нормативних документів ІФБ НАН. Адміністрації Інституту розробити і запровадити щорічну рейтингову систему оцінювання НПП за результатами, навчально-методичної, наукової, організаційної та інших видів робіт. Результати рейтингового оцінювання НПП враховувати при конкурсному доборі НПП для викладання на ОНП. Рекомендувати гаранту ОНП та адміністрації Інституту створити дорадчий громадський орган, який би об'єднував стейкхолдерів і випускників ОНП, а його представники залучалися для оновлення і модернізації ОНП. Адміністрації та гаранту ОНП створити і чітко дотримуватись плану підвищення професійної та педагогічної кваліфікації НПП, які залучені до реалізації ОНП, довівши до відома усіх причетних і задіяних до виконання плану осіб. Адміністрації, гаранту ОНП рекомендується розробити, сертифікувати і запровадити власні курси підвищення кваліфікації з питань педагогічного менеджменту та сучасних технологій навчання.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

ІФБ НАН має розвинену матеріально-технічну базу для забезпечення навчального процесу (<https://biph.kiev.ua/images/e/ee/BIPH-util-2022.pdf>). Наявне обладнання та інфраструктура ІФБ НАН забезпечують відповідні умови для навчання, проведення досліджень і практичної підготовки здобувачів в повній мірі реалізують цілі ОНП і ПРН. Під час відеоогляду ЕГ в режимі реального часу було частково продемонстровано: лабораторію конфокальної мікроскопії з сучасним обладнанням (лазерний скануючий конфокальний мікроскоп Olympus FV1000 (Японія), Olympus FV1000(Японія); лабораторію електронної мікроскопії з додатковим обладнанням; банк клітинних ліній; лабораторію фізіології нейронних мереж: електрофізіологічна patch-clamp установка на базі інвертованого мікроскопа Axiovert S100 («Karl Zeiss», Німеччина), x1000; експериментальну електрофізіологічну установку на базі інвертованого мікроскопа Axiovert 200 фірми «Karl Zeiss» (Німеччина); стерильні бокси, CO₂ інкубатори для вирощування культур клітин, мікроскоп із відеореєстрацією для контролю росту культур; установку для одночасного електрофізіологічного відведення та кальційметрії: прямий мікроскоп Olympus, обладнаний ФЕП для реєстрації флуоресцентного сигналу від окремої клітини; підсилювачі для електрофізіологічного відведення, мікроманіпулятори; експериментальну електрофізіологічну установку на базі прямого інтерференційного мікроскопа PERAVAL interfako® фірми «Karl Zeiss» (Німеччина); лабораторію біофізики іонних каналів з сучасним обладнанням; наукову бібліотеку із картотекою, електронним каталогом статей, підручників, копіювальною технікою та інше сучасне обладнання, яке використовується, як для реалізації освітньої (сучасні інтерактивні лекційні аудиторії, комп'ютерні класи та інше) так і наукової складових ОПН. Під час дистанційного/змішаного

навчання використовується Google Classroom, але ЕГ не вдалось ознайомитись з його контентом оскільки він доступний лише для співробітників та здобувачів у межах корпоративного середовища, і адміністрація надала відеоролик (<https://surl.li/zdbpnd>). Зі слів заступника головного бухгалтера ІФБ НАН О. Золотухи, за останні роки ІФБ НАН закуповував матеріально-технічне обладнання та реактиви за грантові кошти. ЕГ встановлено, що Інститут не використовує у своїй роботі неліцензійне програмне забезпечення зокрема і програмне забезпечення країни-агресора. Реалізація освітньої складової ОНП у змішаному очно-дистанційному форматі відбувається з використанням ліцензійного контенту Google Classroom, придбаним адміністрацією інституту. Наявне навчально-методичне забезпечення ОК, на думку ЕГ, дозволяє досягти цілей та ПРН за ОК, але визначаються окремі ОК у силабусах у яких виявлена часткова кореляція з ПРН ОНП (ОК 4, 5, 12) що пов'язане з наявністю у профілі ОНП 3-х напрямків: біофізика; фізіологія людини і тварин; патологічна фізіологія.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Під час інтерв'ювання ЕГ фокус-груп (НПП, здобувачі) встановлено, що викладачі які реалізують ОК ОНП та здобувачі ОНП мають безоплатний доступ до наукової інфраструктури відділів та лабораторій і інформаційних ресурсів бібліотеки, мають вільний доступ до баз даних Web of Science, Scopus, повний доступ до ScienceDirect, платформи Research4Life. Також усі учасники освітнього середовища мають безкоштовний доступ до сервісів Google Workspace (Classroom для освіти, електронна пошта, Google Drive, відеоконференції Google Meet тощо), до Інститутського репозитарію з електронною колекцією рукописів дисертацій, монографій, праць співробітників. Здобувачі освіти за даною ОНП мають можливість безкоштовно приймати участь у конгресах та симпозиумах Українського товариства нейронаук, Українського фізіологічного товариства з публікацією матеріалів свого наукового дослідження.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

ЕГ встановила, що освітнє середовище ІФБ НАН є безпечним, а безпосередній супровід питань безпечності забезпечують служба охорони, пожежної безпеки, питань цивільного захисту та метрології, які постійно відслідковують процедури за дотриманням вимог з питань охорони праці на робочих місцях і контролює відповідність приміщень нормам з охорони праці. Корпуси, де проводяться навчання, обладнані пандусами і вогнегасниками. Служба сторожової охорони постійно контролює приміщення Інституту та патрулює території, в разі надзвичайних ситуацій миттєво реагує. На кожному поверсі всіх корпусів розміщено плани евакуування співробітників, проводиться інструктаж з протипожежної безпеки та охорони праці. Інститут облаштував укриття із електроживленням, системами водопроводу, каналізації тощо. Для здобувачів функціонує Центр інноваційних медичних технологій НАН України. Для психологічного комфорту адміністрація та викладачі намагаються створити позитивну атмосферу в колективі, надають консультації, проводять опитування.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Соціальна підтримка здобувачів реалізується через соціально-гуманітарну роботу та включає проживання в гуртожитках, харчування в їдальні й буфетах, доступ до спортивних секцій і майданчиків, медичне обслуговування та участь у культурно-масових заходах. Також передбачено надання академічних, соціальних і іменних стипендій відповідно до чинного законодавства. У забезпеченні соціальної, організаційної та інформаційної підтримки бере участь Рада молодих вчених (<https://surl.li/raiectm>), яка здійснює свою діяльність з метою забезпечення активної участі молодих учених Інституту у проведенні наукових досліджень та наукових заходів, а також представництва, захисту та реалізації їхніх прав та інтересів. ЕГ встановлено, що ІФБ НАН сприяє її діяльності та може фінансувати заходи і проекти, що ініціюються Радою молодих вчених, а Голова Ради молодих вчених є членом Вченої ради Інституту.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

В інституті розроблений локальний нормативний документ, щодо забезпечення особам з особливими освітніми потребами права на освіту. Згідно "Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у будівлях Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України". Відповідно до розпорядчих документів Інституту адміністрація забезпечує права і можливості осіб з інвалідністю та інших

маломобільних груп нарівні з іншими громадянами для участі у суспільному житті піклується про виявлення, усуненні перепон і бар'єрів, що перешкоджають забезпеченню прав та задоволенню потреб, у тому числі стосовно доступу до будівель Інституту. Під час інтерв'юванні встановлено, що Порядок визначає дії працівників та службових осіб адміністрації Інституту щодо забезпечення зручності та комфортності перебування в Інституті особам, що потребують допомоги та створення умов для якісного їх обслуговування працівниками адміністрації Інституту. ЕГ визначено, що забезпечення супроводу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп покладається на Експлуатаційно-технічний, Господарський відділи ІФБ НАН та службу охорони ІФБ НАН.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

На сайті ІФБ НАН знаходиться інформація щодо можливості повідомлення про факти порушення антикорупційного законодавства, скориставшись «Скринькою довіри», «Телефоном довіри», проявів дискримінації та насильства а також дорожня карта вирішення конфліктної ситуації (<https://biph.kiev.ua/uk/%D0%9A%D0%BE%D0%BD%D1%82%D0%B0%D0%BA%D1%82%D0%B8>). Ці процедури унормовані локальним нормативним документом «Положенням щодо запобігання дискримінації, сексуального домагання, булінгу та інших конфліктних ситуацій в Інституті фізіології ім. о . о Богомольця НАН України» <https://surl.gd/dtbszp>. Аналіз відомостей СО та спілкування з фокус-групами дозволили ЕГ переконатися, що Інститут активно впроваджує антикорупційну політику, а також приділяє значну увагу попередженню і виявленню випадків булінгу, дискримінації, сексуальних домагань та інших конфліктних ситуацій. Під час реалізації ОНП подібних випадків не виявлено.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ дійшла висновку про часткову відповідність ОНП за підкритеріями: 7.1.- часткова відповідність, так як фінансові та матеріально-технічні ресурси, а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання, проте в рекомендованій літературі силабусів та робочій програмі навчальних дисциплін наявні застарілі джерела та посилання на російський сайт; 7.2.- відповідність в значному ступені, оскільки ІФБ НАН забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів. Враховуючи певні недоліки, ОНП має достатню відповідність Критерію 7.

Недоліки

Недостатнє використання сучасних освітніх платформ (Moodle, та інші), які дають можливість створити сучасний освітній контент з використанням контролюючих програм в середині платформ. Перевірка публікацій здобувачів та їх кваліфікаційних наукових праць на наявність текстових запозичень в Інституті покладена на одну відповідальну особу Яворського В.А., що створює додаткове навантаження на викладача. Відсутні на сайті Інституту інформування з боку наукової бібліотеки щодо можливостей інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької і наукової діяльності в межах ОНП щодо нових безкоштовних підписок на інформаційні закордонні ресурси. Офіційний сайт Інституту не передбачає забезпечення можливостей ознайомлення з ним особами з вадами зору а в корпусах Інституту відсутні таблички з використанням шрифту Брайля.

Рекомендації

Гаранту ОНП та адміністрації інституту розглянути можливість для переходу на інші освітні платформи, які використовуються для створення освітнього контенту на третьому освітньо-науковому рівні вищої освіти. Адміністрації, НПП, здобувачам активізувати роботу, щодо залучення грантових коштів, за рахунок яких можлива не тільки підтримка матеріально-технічної бази Інституту, а і соціальна підтримка здобувачів ОНП. Гаранту ОНП посилити контроль, а працівникам наукової бібліотеки Інституту активізувати роботу і висвітлювати на офіційному сайті Перелік безкоштовних інформаційних ресурсів а same: Dimensions – наукометрична платформа від компанії «DigitalScience», надає безоплатний доступ до ProQuestDissertations&ThesesGlobal PQDT повнотекстової бази даних дисертацій та дипломних робіт від компанії «ProQuest», що входить до складу Clarivate. безоплатні доступи до Thieme, Physiopedia Plus, UpToDate, Taylor & Francis Group, Future Learn, Cochrane library, Wiley Online Library - JohnWiley&Sons та ін. Адміністрації Інституту при плановому технічному оновленні офіційного сайту врахувати можливості ознайомлення з ним особами з вадами зору а в корпусах Інституту за можливості і потребам встановити таблички з використанням шрифту Брайля.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

В ІФБ НАН функцію внутрішнього забезпечення якості освіти забезпечує випускова кафедра. Окремий підрозділ, для здійснення внутрішнього забезпечення якості освіти, в ІФБ НАН не функціонує. Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми прописана в п. 4 Положення про освітню програму 2016 https://biph.kiev.ua/images/9/9d/Polozhennya_pro_OP_%D0%86%D0%A4%D0%91-Pd.pdf. ЕГ під час зустрічі з гарантом та авторами звіту СО, встановила, що проектування, моніторинг ОНП здійснюється не рідше ніж раз на три роки та за службовою необхідності. На сторінці випускової кафедри Освітні програми – Інститут Фізіології ім. Богомольця <https://surl.li/pjtuwv> можна ознайомитись з діючою ОНП 2024 та проектом ОНП 2025. За цим же посиланням можна ознайомитись з формою для Зауважень та пропозицій щодо ОНП заінтересованих сторін (стейкхолдерів, викладачів та аспірантів) <https://forms.gle/BV7Mz71M18EiPNLE7>. Здійснюючи моніторингову діяльність представники випускової кафедри керуються: Положенням про Освітню програму, Положенням про організацію Освітньої діяльності, Положенням про вибіркові навчальні дисципліни. https://biph.kiev.ua/uk/%D0%9F%D0%BE%D0%BB%D0%BE%D0%B6%D0%B5%D0%BD%D0%BD%D1%8F_%D0%9E%D0%94. ЕГ група проаналізувала ОНП 2022, 2023, 2024, та констатує заміну ВК15 “Фізіологія нервової системи” в профілі ОНП 2022 на ВК29 “Функціональна нейроанатомія” в ОНП 2024. Динаміка змін та розвитку ОНП незначна (ОНП 2023 відрізняється від ОНП 2022, 2024 складом робочої групи та формулюванням загальних компетентностей, що не впливає на їх зміст). Відсутність суттєвих змін у ОНП різних років, гарант та члени робочої пояснюють відсутністю пропозицій та зауважень до проектів ОНП 2022, 2023 та 2024 років. У вкладці “Освітні програми” <https://surl.li/eoosyk> на офіційному сайті ІФБ НАН можна ознайомитись з проектом ОНП 2025, в якому враховані деякі зауваження та побажання стейкхолдерів.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Здобувачі мають можливість долучитися до оновлення ОНП через проходження анкетування <http://biph.kiev.ua/uk/DocuSite> та бесід з викладачами (онлайн та офлайн). Під час зустрічей здобувачі підтвердили, що мають можливість висловлювати пропозиції щодо оновлення ОНП (заповнюючи форму для пропозицій Зауважень та пропозицій щодо ОНП заінтересованих сторін (стейкхолдерів, викладачів та аспірантів), наприклад при формуванні ОНП 2025 р. на зустрічі з ЕГ здобувачами були озвучені пропозиції: щодо залучення до освітнього процесу потенційних роботодавців та професіоналів -практиків; оптимізації освітньої складової ОНП; збільшення кількості кредитів ОК1; проведення частини занять англійською мовою; додати до профілю ОНП практичних курсів та запровадити практику лабораторних ротаций; створення умов для представлення та апробації своєї наукової діяльності. Гарант та керівництво ІФБ НАН, запевнили, що пропозиції здобувачів будуть розглянуті та за можливості враховані на наступний навчальний рік. В лютому 2025 в ІФБ НАН створено Об'єднання здобувачів наукового ступеню, в повноваження якого входить можливість участі в процесі оновлення та моніторингу ОНП (ОЗНС ІФБ – Інститут Фізіології ім. Богомольця). https://biph.kiev.ua/uk/%D0%9E%D0%97%D0%9D%D0%A1_%D0%86%D0%A4%D0%91.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

ІФБ НАН наразі активно залучає роботодавців до процедур забезпечення якості ОНП. Хоча між ІФБ НАН та представниками роботодавців здійснюється тісна співпраця у сфері залучення їх в якості рецензентів, експертів та опонентів науково-дослідної роботи здобувачів та НПП, проведення семінарів з роботодавцями не практикується. Співпраця ІФБ НАН та роботодавців у цьому напрямку зводиться до рецензування та усних пропозицій. Зокрема, одним із рецензентів ОНП 2024 є Галина Лук'янцева - д. б. н., професор кафедри медичної біології та спортивної дієтології Національного університету фізичного виховання і спорту України, Олександр Жолос - д. б. н., професор ННЦ “Інститут біології та медицини” КНУ ім. Т. Шевченка (в рецензії вніс ряд пропозицій, відповідь на запит ЕГ). Під час зустрічі ЕГ з роботодавцями, було з'ясовано, що ряд пропозицій щодо оновлення ОНП в усній формі висловлювали: Зоя Небесна - д. б. н., завідувачка каф. гістології та ембріології ТНМУ ім. І.Я. Горбачевського (запропонувала редагування СК, ЗК, ПРН та внести зміни до Положення про освітні програми, а саме прописати

щорічне оновлення ОНП); Анатолій Соловійов - д. м. н., завідувач відділу фармакології клітинних сигнальних систем та експериментальної терапії ІФТ НАМН України (пропонує в ОНП 2025 року включити курс з фармакології); Геннадій Монастирський – д. ф - м. н., завідувач кафедри прикладної фізики ФТІ НТУ України «КПІ ім. Ігоря Сікорського» (пропонує ввести ОК “Застосування ШІ-інтелекту в біомедичних дослідженнях”). Також під час зустрічі, роботодавці наголосили про свою готовність брати участь в процедурі моніторингу ОНП наступного року.

4. Найважливіша практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар’єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

За інформацією гаранта та НПП випускової кафедри, підтримання зворотнього зв’язку із випускниками має постійний характер. Так як більша їх частина залишається працювати в ІФБ НАН в якості молодших наукових співробітників, та інших наукових установах Києва. Такого структурного підрозділу як кар’єр - центр в структурі ІФБ НАН не передбачено. Інформацію, щодо працевлаштування випускників збирає провідний фахівець випускової випускової кафедри Ілона Ченцова. Ті випускники ОНП, що долучилися до зустрічі з ЕГ, підтвердили, що підтримують тісні зв’язки з ІФБ НАН та періодично звертаються до НПП за науковим консультуванням та щодо практичного використання своїх наукових напрацювань. Позитивною практикою є те, що значна частина випускників ОНП працевлаштовується в ІФБ НАН та продовжують кар’єрних шлях, як науковці.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Моніторинг ОНП згідно п. 4 Положення про Освітні програми має відбуватися не рідше ніж раз на три роки. Перегляд змісту ОК, корекція методів і форм викладання та контролю знань здобувачів відбувається за службової необхідності, епізодично з урахуванням академічної свободи НПП. Як встановила ЕГ, функцію внутрішнього моніторингу забезпечення якості освіти здійснюють представники випускової кафедри та робочої групи ОНП, які реагують на виявлені недоліки в ОНП або освітній діяльності, по мірі необхідності, прийняттям рішень щодо змін ОНП та загальної політики освітньої діяльності в ІФБ НАН. В процесі перегляду ОНП 2022, 2023 та 2024 не було внесено ніяких змін стосовно перерозподілу аудиторних годин між видами навчальних занять, оновлення програмного та методичного забезпечення, впровадження окремих нових ОК. Зустрічі з фокус-групами адміністрації, НПП, здобувачами та роботодавцями підтверджують, що нарізла потреба модернізації ОНП з активним залученням до цієї процедури всіх учасників освітнього процесу. Слід відзначити конструктивний підхід адміністрації ІФБ НАН України та гаранта ОНП до висловлених експертами під час візиту рекомендацій та зауважень, що свідчить про наявність перспектив для розвитку ОНП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Акредитація ОНП Біологія на базі ІФБ НАН України є первинною і раніше не проводилась, тому слід враховувати відсутність досвіду і у адміністрації і у гаранта щодо такого рівня контролю якості ОНП, дотримання всіх процедур оновлення і удосконалення ОНП.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

В ІФБ НАН України робота з внутрішнього забезпечення якості освіти проводиться НПП Випускової кафедри та робочою групою ОНП. Під час зустрічі з авторами СО, ЕГ встановила, що суттєвий перегляд та оновлення ОНП з урахуванням наявних міжнародних та вітчизняних практик, пропозицій та зауважень стейкхолдерів відбувається згідно Положення https://biph.kiev.ua/images/9/9d/Polozhennya_pro_OP_%D0%86%D0%A4%D0%91-Pd.pdf раз на три роки. Викладачі, задіяні в процесі реалізації ОНП, здійснюють епізодичний моніторинг її якості та вносять відповідні пропозиції щодо поліпшення під час засідання випускової кафедри. Ознайомлення учасників академічної спільноти з новими тенденціями розвитку системи вищої освіти, змінами в освітніх нормативних документах тощо, відбувається за службової необхідності. Формуванням культури якості займається гарант ОНП, однією з функцій якого є інформаційне і технічне забезпечення ОНП. Питаннями академічної доброчесності займається комісія з наукової етики Академічна доброчесність — Інститут Фізіології ім. Богомольця <https://surl.cc/lgaaya> та Вчена рада ІФБ НАН, на сайті за посиланням https://biph.kiev.ua/uk/Educational_activity, можна ознайомитись з матеріалами відеолекції щодо академічної доброчесності (лектор В. Яворський). Перевірку текстів наукових робіт та публікацій щодо наявності текстових запозичень здійснює Андрій Чернінський зав. відділом наукової інформації <https://surl.gd/multtb>. У ІФБ НАН України прийнято низку документів, метою яких є формування культури якості освіти: Положення про Освітню програму Положення про організацію Освітньої

діяльності Положення про академічну мобільність Положення про наукового керівника Положення про Гаранта освітньої програми Положення внутрішнє забезпечення Якості Освіти Положення про вибіркові навчальні дисципліни Положення про неформальну інформальну освіту Положення щодо запобігання дискримінації... Інформація, отримана ЕГ на зустрічі з адміністрацією, дозволяє зробити висновок, що формуванню культури якості у ІФБ НАН приділяється належна увага, але процедури та нормативні документи потребують оновлення та вдосконалення.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ проаналізувала критерій 8 і дійшла висновку, що за підкритеріями 8.2 - 8.4 та 8.6 можна констатувати відповідність критерію. 8.1, 8.5 та 8.7 часткова відповідність критерію. 8.1 - у ІФБ НАН дотримуються визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми. Однак зазначена в локальних нормативних документах процедура потребує суттєвої модернізації. 8.2 - здобувачі ВО безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. 8.3 - роботодавці безпосередньо залучаються до процесу перегляду освітньої програми як партнери. 8.4 - в ЗВО існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми. За 8.5 - часткова відповідність, зокрема система забезпечення якості освіти в ІФБ НАН, потребує суттєвої реорганізації, зокрема створення окремого підрозділу, оскільки гарант та співробітники випускової кафедри не завжди вчасно та ефективно реагують на виявлені недоліки в ОНП (перевантаженість ПРН тощо). 8.6- це первинна акредитація ОНП. 8.7 - в академічній спільноті ІФБ НАН сформована культура якості освітньої та наукової діяльності, тоді як культура постійного розвитку ОНП потребує удосконалення та ефективних заходів з боку адміністрації. Позитивних практик не зафіксовано.

Недоліки

Відсутність в ІФБ НАН структури, яка б забезпечувала систематичний внутрішній моніторинг якості освіти. Потребують оновлення локальні нормативні документи ІФБ НАН, щодо системи внутрішнього моніторингу якості освіти, академічної доброчесності, змісту та моніторингу освітньо-наукових програм тощо. Відсутність регулярних семінарів/зустрічей/засідань розробників ОНП та всіх груп стейкхолдерів для обговорення пропозицій та зауважень щодо оновлення ОНП.

Рекомендації

Адміністрації ІФБ НАН в короткий термін (до початку нового навчального року) провести роботу, щодо оновлення локальних нормативних документів щодо процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми, системи внутрішнього моніторингу та контролю якості освіти, академічної доброчесності тощо. Адміністрації ІФБ НАН розглянути можливість щодо створення структурного підрозділу/відділу, який би забезпечував внутрішній моніторинг якості освіти і тим самим удосконалював ефективність реагування на виявлені недоліки в ОНП та освітній діяльності. Гаранту та робочій групі для розгляду проекту ОНП 2025 та його затвердження організувати спільне засідання з роботодавцями, здобувачами, НПП та запровадити таку практику на постійній основі.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила прийому до аспірантури <https://surl.lu/gxqkiq> для здобуття ступеня доктора філософії по спеціальності 091 Біологія оприлюднено на офіційному веб-сайті, які містять інформацію про забезпечення прозорості та відкритості. У розділі аспірантура http://biph.kiev.ua/uk/The_graduating_department надана вичерпна інформація про правила вступу, кількість ліцензованих місць за спеціальностями, інформація про ОНП та інше. У освітньо-науковій програмі <https://surl.li/wbtoru> не міститься інформація про навчальні плани за навчальними роками. Навчальний

план <https://surl.li/sfilmq> висвітлений на веб-сайті та затверджений у 2024 році. Положення про організацію Освітньої діяльності https://biph.kiev.ua/images/b/b4/Polozhennya_pro_osvitnyu_diyalnist_BIPH-pd.pdf містить інформацію щодо прав і обов'язків аспірантів, порядок та умови вступу, підготовку здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та здобуття освіти поза аспірантурою. Оприлюднена на сайті інформація є доступною для всіх учасників освітнього процесу та представлена в достатній мірі для формування освітнього середовища і забезпечення освітнього процесу але сама навігація веб-сайту ускладнює пошук необхідної інформації та потребує значного доопрацювання.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

На сайті ІФБ НАН України оприлюднено проєкт ОНП «Біологія (Біофізика; Фізіологія людини і тварин; Патологічна фізіологія)» https://biph.kiev.ua/uk/%D0%9E%D1%81%D0%B2%D1%96%D1%82%D0%BD%D1%96_%D0%BF%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B8 для обговорення (2025) та зміни до нього. Оприлюднені результати опитування та опитувальники для внутрішніх і зовнішніх стейкхолдерів, рецензії, таблиця пропозицій за результатами громадського обговорення на веб-сайті (<http://biph.kiev.ua/uk/DocuSite>). Наявні механізми подання зауважень та пропозицій від стейкхолдерів до відповідних проєктів (<https://docs.google.com/forms/d/e/1FAIpQLSfFNXhI98EkkBkAm4iNBDcVTYt25na4eMkS9cZMApNn7w55wA/viewform>).

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На сайті ІФБ НАН України наявна важка для сприйняття структура розміщення інформації, що ускладнює доступ до важливих процедур та документів. Наявні описи ОК <https://biph.kiev.ua/uk/%D0%A1%D0%B8%D0%BB%D0%B0%D0%B1%D1%83%D1%81%D0%B8-091>, перелік та анотації вибіркового дисциплін, навчальний план та програми вступних випробувань. Наразі відбувається ребрендинг офіційного сайту ІФБ НАН.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ констатувала повну відповідність підкритеріїв 9.1, 9.2, 9.3. 9.1 - Правила прийому до аспірантури чітко оприлюднені на офіційному веб-сайті, що забезпечує прозорість і відкритість процесу вступу, а також надає вичерпну інформацію про спеціальності, ліцензовані місця, освітньо-наукову програму (ОНП) та інші важливі аспекти для вступників. 9.2 - ІФБ НАН України активно забезпечує прозорість і відкритість освітньо-наукових програм, оприлюднюючи проєкти для обговорення, а також результати опитувань, рецензії та пропозиції від стейкхолдерів, що сприяє залученню громадськості та зовнішніх експертів до удосконалення програм. 9.3 - Наявність детальних описів освітніх компонентів, переліку вибіркового дисциплін, навчального плану та програм вступних випробувань на офіційному сайті ІФБ НАН України сприяє прозорості освітнього процесу та доступу до важливої інформації для учасників освітнього процесу. Позитивних практик за Критерієм 9 не виявлено.

Недоліки

Ускладнений пошук інформації через недосконалість структури сайту.

Рекомендації

Адміністрації ІФБ НАН з метою покращення доступу до важливої інформації, рекомендується провести оптимізацію структури та навігації на офіційному сайті ІФБ НАН України. Це включає спрощення пошуку основних документів, таких як освітні компоненти, програми вступних випробувань, навчальні плани та інші важливі матеріали. Для

цього варто запровадити чітко структуровані категорії та зручний пошуковий інтерфейс, а також забезпечити швидкий доступ до найбільш запитуваних розділів. Оптимізація сайту може бути завершена впродовж 1 року.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галуззями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

Обсяг ОП та обсяг окремих освітніх компонентів відповідає вимогам статті 5.6 Закону України «Про вищу освіту» та Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/261-2016-%D0%BF#Text>. В ОНП «Біологія (Біофізика; Фізіологія людини і тварин; Патологічна фізіологія)» зазначено обсяг освітньої складової підготовки доктора філософії 55 кредитів ЄКТС. При цьому, загальний обсяг обов'язкових ОК складає 34 кредити ЄКТС (62%), обсяг вибіркових ОК - 21 кредит ЄКТС (38%). Освітня складова ОНП має чітку структуру, що дозволяє досягати заявлених цілей, ЗК, СК та ПРН: на загальну підготовку здобувачів відведено 23 кредити ЄКТС, з них 20 кредитів обов'язкових ОК та 3 - вибіркових; для науково-практичної підготовки відведено 15 кредитів ЄКТС (ОК - 9 кредитів та ВК - 6 відповідно); професійна підготовка здобувачів забезпечується 17 кредитами ЄКТС (ОК - 5 кредитів та ВК - 12 кредитів). Під час роботи ЕГ встановлено достатність матеріально-технічного та інформаційного забезпечення кожного освітнього компоненту. Зміст ОНП повністю відповідає спеціальності 091 Біологія та біохімія, оскільки значний обсяг ОК в ній виділений на вивчення біологічних дисциплін (30 з 55 кредитів ЄКТС): біофізика та біохімія мембран, різні розділи фізіології людини і тварин, патологічної фізіології. Зміст ОК корелюється з напрямками наукових досліджень НПП та здобувачів, сприяє формуванню у здобувачів інформаційної бази для побудови власних наукових досліджень та створення власної траєкторії розвитку у науковому просторі. ОК загальної підготовки надають можливість здобувачам побудувати інформаційну платформу для здобуття навичок дослідницької діяльності. Для вдосконалення володіння іноземною мовою, без чого не можлива участь у міжнародних конференціях та ведення наукового діалогу, до змісту ОНП включено ОК 1 «Іноземна мова» (8 кредитів ЄКТС). ОК професійного циклу підготовки забезпечують здобуття спеціалізованих знань, умінь та навичок необхідних для здійснення власних наукових досліджень за напрямками біофізика, фізіологія людини і тварин, патологічна фізіологія. Відповідність фахової підготовки наукових співробітників ІФБ НАН, залучених до реалізації освітньої складової підтверджується інформацією наданою в табл. 2 звіту СО та інформацією на сайті ІФБ НАН у вкладці структура (відділи ІФБ НАН) та за покликанням <https://surl.li/vsyhwb>. На запит ЕГ та у звіті СО надана інформація стосовно тематики досліджень здобувачів та НПП, що підтверджує їх тісний взаємозв'язок між змістом ОК за даною ОНП.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Під час роботи ЕГ підтверджені дані, що в ІФБ НАН в межах реалізації ОНП наукова діяльність здобувачів цілком відповідає напрямам досліджень та науковим інтересам наукових керівників, що відповідає вимогам до ОНП. На прохання ЕГ була надана інформація стосовно тем досліджень здобувачів та наукових інтересів їх керівників <blob:https://office.nau.gov.ua/1536b554-99ae-4279-a0a7-5811f08dc4da>. Кожний керівник роботи здобувача має публікації дотичні до теми аспіратської роботи. З профілями здобувачів можна ознайомитись за покликанням <https://biph.kiev.ua/uk/%D0%90%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B8>. Крім того, під час зустрічі ЕГ зі здобувачами було з'ясовано, що вибір теми наукового дослідження відбувається виключно аспірантом в залежності від його власних наукових інтересів та може бути зміненою за потреби, що характеризує реалізацію принципу студентоцентризму при реалізації даної ОНП.

3. Заклад вищої освіти здатний сформувати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

В ІФБ НАН працює 30 докторів наук та 81 кандидат наук, з них 3 академіки НАН України, 2 член-кореспондента НАН України. Наявність такої кількості кваліфікованих, компетентних фахівців з біофізики, фізіології людини і тварин, патологічної фізіології повністю забезпечує здатність формувати разові спеціалізовані ради за потреби для атестації аспірантів, оскільки тематики їх наукових досліджень корелюються з темами та напрямками наукових досліджень

співробітників

ІФБ

НАН

<https://biph.kiev.ua/uk/%D0%A1%D1%82%D1%80%D1%83%D0%BA%D1%82%D1%83%D1%80%D0%Bo> . ІФБ НАН має широкі наукові зв'язки з іншими академічними установами та ЗВО і тому має можливість формувати разові спецради для присудження ступеня доктора філософії з галузі знань Біологія із залученням науковців зі світової наукової спільноти. Інформацію про склад спеціалізованої Вченої ради можна знайти на сайті ІФБ НАН Спеціалізована вчена рада — Інститут Фізіології ім. Богомольця <https://surl.cc/xsyhom> . Про формування разових спеціалізованих рад на сторінці ІФБ НАН Підготовка до захисту — Інститут Фізіології ім. Богомольця <http://biph.kiev.ua/uk/>
<http://biph.kiev.ua/uk/%D0%A1%D1%82%D1%80%D1%83%D0%BA%D1%82%D1%83%D1%80%D0%Bo>
http://biph.kiev.ua/uk/Спеціалізовані_вчені_ради_для_присудження_ступеня_доктора_філософії

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

ІФБ НАН в рамках реалізації ОНП «Біологія (Біофізика; Фізіологія людини і тварин; Патологічна фізіологія)» організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання та апробації результатів наукових досліджень здобувачів, що підтверджується безкоштовними публікаціями здобувачів у наукових журналах “Фізіологічний журнал” та “Neurophysiology”, які включені до Переліку наукових фахових видань України у категорії Б та А відповідно та індексується на платформі міжнародної наукометричної бази Scopus. На базі ІФБ НАН створені Українське фізіологічне товариство <https://biph.kiev.ua/uk/UPS:Main> та Українське товариство нейронаук <http://usn.org.ua/>, які організують та проводять конференції, в рамках яких здобувачі можуть брати участь з метою апробації результатів дисертаційного дослідження, що допомагає молодим науковцям орієнтуватися у сучасних тенденціях світової науки, сприяє обміну досвідом та влитися до наукової світової спільноти. Протягом року на базі ІФБ НАН відбувається багато заходів в яких можуть брати участь здобувачі ОНП, інформацію про заходи можна отримати за покликанням https://biph.kiev.ua/uk/%D0%90%D1%80%D1%85%D1%96%D0%B2_%D0%BD%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D0%BD. В ІФБ НАН проводяться наукові семінари, в рамках яких відбувається попередня експертиза дисертаційних робіт здобувачів. Окрім того, здобувачі в рамках ОК 7, мають можливість представляти проміжні результати своїх досліджень однокурсникам та НПП. За результатами огляду матеріально-технічної бази, шляхом забезпечення НПП прямої трансляції з приміщень ІФБ НАН, можна зробити висновок, що матеріально-технічне забезпечення є достатнім для реалізації ОНП. Крім того, за потреби здобувачі мають можливість стажування в лабораторіях інших вищих навчальних закладів, в тому числі за кордоном.

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

Залучення здобувачів ОНП до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, забезпечується шляхом співпраці Інституту з іноземними ЗВО та науковими установами відповідно, та реалізується через участь у міжнародних конференціях, публікаціях, спільних дослідницьких проєктах тощо. НПП випускової кафедри та гарант ОНП інформують здобувачів про можливості академічної мобільності, заохочуючи таким чином здобувачів ОНП до співпраці з міжнародною академічною спільнотою. Залучення здобувачів ОНП до міжнародної академічної спільноти також відбувається через їх публікації у високорейтингових наукових виданнях. ІФБ НАН активно співпрацює з різними вітчизняними та міжнародними організаціями що та надає широкі можливості здобувачам та співробітникам отримувати досвід. Приклад: 1. 12.12.2022 лекція, доцент кафедри неврологічних наук Університету Вермонта (США) Jeremy Varrу, Тема лекції: Кремнієві зонди та моделі епілепсії: нова хвиля у визначенні механізмів гіперсинхронії). 2. Міжнародна конференція з нейронаук та Наукові читання, присвячені вісцеральній фізіології та патофізіології, 19-21 листопада 2024 р., подія присвячена 100-річчю від дня народження видатного українського нейрофізіолога академіка Платона Костюка та 90-річчю від заснування Інституту фізіології ім. О.О. Богомольця НАН України. 3. 23 вересня засідання Вченої ради з науковим семінаром. Доповідь д.б.н., провідного наукового співробітника відділу фізіології промислових мікроорганізмів Інституту мікробіології і вірусології ім. Д.К. Заболотного НАН України Марина Фоміна. Тема доповіді "Корекція мікробіому та персоналізована реабілітація у військовий та мирний час". Здобувачі ОНП мають можливість виспунати на наукових семінарах, які систематично проводяться в ІФБ НАН Архів новин — Інститут Фізіології ім. Богомольця <https://surl.lu/qlgenx> та беруть участь в наукових грантових проєктах (інформація про які надана у підкритерії 10.6 та на сторінці Аспіранти Аспіранти — Інститут Фізіології ім. Богомольця <https://biph.kiev.ua/uk/%D0%90%D1%81%D0%BF%D1%96%D1%80%D0%B0%D0%BD%D1%82%D0%B8>).

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

Під час роботи ЕГ повністю підтверджена інформація участі наукових керівників аспірантів в реальних наукових проєктах, як в межах ІФБ НАН, так і в національних та міжнародних науково-дослідних проєктах (відповідь на запит ЕГ <https://office.naqa.gov.ua/7ae7515e-dca6-47a2-8155-1bf8326fca0a>). Наукові керівники аспірантів є керівниками грантових проєктів Інститут Фізіології ім. Богомольця <https://surl.cc/rjiyum> : Г. Скибо Біомедичний центр інноваційних досліджень у галузі нейронаук (2024-2026) О. Кришталь Взаємодія між ГАМКА рецепторами та ASIC каналами у якості новітньої молекулярної мішені для терапії стрес-індукованої інсомнії (2024-2026) Д. Ісаєв Молекулярні механізми, що лежать в основі протиепілептичної дії інгібіторів щільного з'єднання (2024-2026) П. Білан Розробка новітньої технології лікування діабетичного нейропатичного болю за допомогою вірусних векторів (2022-2025) В. Сагач Роль мітохондріальних механізмів у розвитку та попередженні порушень серцево-судинної функції при старінні (2022-2025) Окрім того в портфоліо аспірантів на сайті ІФБ НАН Аспіранти – Інститут Фізіології ім. Богомольця <https://surl.li/ljfdhb> є інформація про спільну з науковими керівниками участь в наукових дослідженнях в межах грантів. Здобувач 4 к. І. Блащак та науковий керівник Білан П.В. 1. “Роль системи комплементу у спинальних механізмах хронічного болю”, грант від Національного Інституту Здоров'я, Університет Айови (США), 2019-2025, Project Number 5R01NS113189-05 <https://reporter.nih.gov/project-details/10643985>. 2. Грант НАН України дослідницьким лабораторіям/групам молодих вчених НАН України для проведення досліджень за пріоритетними напрямками розвитку науки і техніки у 2022-2023 рр. «Роль TRP каналів у вісцеральній ноцицепції та порушенні скоротливої активності гладеньких м'язів, викликаній дією загальних анестетиків», ДРН: 0122U002126 <https://nddkr.ukrintei.ua/view/rk/14cf271a5716d7480a206f4632be5ce5> 3. Грант Національного фонду досліджень України «Розробка новітньої технології лікування діабетичного невропатичного болю за допомогою вірусних векторів», ДРН: 0123U105080, 2023- 2024, <https://nddkr.ukrintei.ua/view/rk/598eecs56c0311705caaa8c7800bcd4d> Здобувач 4 к. Борис Оліфіров - науковий керівник Білан П.В. 1. Грант МОН України за тематичним напрямом - Передова наука « Гіпокальцин-залежна регуляція довготривалої депресії в нормі та при первинній дистонії» РН: К-І-141 Здобувачка з курсу Клименко Марія – науковий керівник Ісаєв Д.С. 1. Грант Національного фонд досліджень України спільно зі Швейцарським національним науковим фондом. «Молекулярні механізми, що лежать в основі протиепілептичної дії інгібіторів щільного з'єднання. Термін виконання: 2024-2026. РН: 2023.01/0087. Участь наукових керівників у реальних наукових дослідженнях підтверджується переліком наукових публікацій Викладачі та працівники кафедри – Інститут Фізіології ім. Богомольця <https://surl.li/xzgdyy>.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

ІФБ НАН України забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів. З метою дотримання принципів академічної доброчесності та відповідно до Плану заходів з реалізації Кодексу розвитку НАН України на 2021–2025 роки, в ІФБ НАН України наказом директора створено Комісію з наукової етики при Вченій раді <https://surl.gd/oizigd> . Комісія уповноважена розглядати факти порушення академічної доброчесності та приймати відповідні рішення щодо притягнення до відповідальності осіб, які порушують етичні норми у науковій діяльності. Під час зустрічі з НПП, ЕГ встановлено, що НПП та здобувачі проводять самооцінку наукових текстів з використанням доступних програмних ресурсів для перевірки на наявність запозичень. Наукові роботи та публікації щодо наявності текстових запозичень здійснює Андрій Чернінський зав. відділом наукової інформації Відділ наукової інформації – Інститут Фізіології ім. Богомольця <https://surl.li/dzjyqc> за допомогою програми Unicheck by Turnitin.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ЕГ встановила повну відповідність до вимог критерію 10.2, 10.3, 10.4, 10.5 та часткову 10.1, 10.7. 10.1 - повна відповідність змісту ОНП науковим інтересам здобувачів забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької діяльності, однак потребує доопрацювання щодо формування викладацьких компетентностей, що вже прописано в проєкті ОНП 2025; та викладацької (підкритерій 10.1.); 10.2 - наукова діяльність здобувачів відповідає напрямку досліджень наукових керівників; 10.3 - ІФБ НАН, завдяки потужному кадровому складу може забезпечити формування та функціонування разових спеціалізованих вчених рад; 10.4 - ІФБ НАН організаційно та матеріально забезпечує в межах ОНП можливості для проведення наукових досліджень та апробації їх результатів; 10.5 - забезпечується можливість для залучення здобувачів до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю 091 Біологія та біохімія; 10.6 - наявна практика широкої участі наукових керівників здобувачів у дослідницьких проєктах та грантах, результати яких регулярно публікуються та практично впроваджуються. Це є сильною стороною ОНП; 10.7 - часткова відповідність, оскільки в ІФБ НАН приділяється належна увага питанням академічної доброчесності та етики (функціонує спеціальна комісія), однак відсутні оновлені локальні нормативні документи, що регулюють ці питання та процедури популяризації та профілактики академічної доброчесності та етики.

Недоліки

В змісті ОНП відсутні ОК для формування викладацьких педагогічних компетентностей та ПРН. В ІФБ НАН відсутні оновлені повноцінні нормативні документи, які регулюватимуть питання академічної доброчесності та етики. В ІФБ НАН відсутня практика систематичних заходів популяризації та профілактики питань академічної доброчесності в освітній та науковій діяльності.

Рекомендації

ЕГ рекомендує гаранту ОНП та робочій групі затвердити прописані в проєкті ОНП 2025 ОК покликані формувати викладацькі ПРН. ЕГ рекомендує адміністрації ІФБ НАН розглянути можливість оновити локальні нормативні документи, які регулюють питання академічної доброчесності в освітній та науковій діяльності НПП та здобувачів. ЕГ рекомендує адміністрації ІФБ НАН, розглянути можливість систематичного проведення заходів в межах установи для популяризації принципів академічної доброчесності: семінарів, вебінарів, лекторіїв тощо.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень В

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	В
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	В
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	В
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	В
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В
Критерій 6. Людські ресурси	В
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	В
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	В
Критерій 9. Прозорість та публічність	В
Критерій 10. Навчання через дослідження	В

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	<i>Додаток_до_звіту_ЕГ_Перелік_суттєвих_недоліків_24.03.pdf</i>	oC+WH/tG9tYhSmxYRbQelE59RHpvm7wZThGPz51b8es=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Онищук Ірина Петрівна

Члени експертної групи

Білаш Сергій Михайлович

Волошин Олексій Григорович